

Nr. 1

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1996-1997

23 september 1996

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

OPENINGSVERGADERING

OPENING VAN DE ZITTING 1996-1997

BENOEMING VAN HET BUREAU

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

VRAGEN OM UITLEG

Inhoud

Nr. 1

Maandag 23 september 1996
Openingsvergadering

Berichten van verhindering	1
Opening van de zitting 1996-1997	1
Benoeming van het Bureau Sprekers : de heren Gilbert Bossuyt, Filip Dewinter, Paul Van Grembergen, André Denys, Jos Geysels, Dirk Van Mechelen en Johan De Roo	1
Toespraak van de voorzitter	4
Ontwerpen van decreet Indiening en verwijzing	7
Voorstellen van decreet Indiening en verwijzing	8
Voorstellen van resoluties Indiening en verwijzing	9
Met redenen omklede moties Indiening	9
Beleidsbrieven Indiening en verwijzing	9
Advies van een commissie Indiening	10
Verslag Indiening	10
Rapporten van het Rekenhof Indiening en verwijzing	10
Voorontwerpen van decreet Indiening	10
Jaarverslagen Indiening	11
Moties van een gemeentebestuur Indiening	11
Moties van gemeenteraden Indiening	11
Adviezen van de Vlaamse Mediaraad Indiening	12

Vraag om uitleg van de heer Patrick Lachaert tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening over de stedenbouwkundige behandeling van gerealiseerde sportterreinen en hun bijhorende accommodatie	42
Vraag om uitleg van de heer Jos Stassen tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de bouw van het Verrebroekdok in de Antwerpse haven	43
Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over structurele investeringen in De Lijn, mede in het licht van een actieve ozon-preventiecampagne	46
Vraag om uitleg van de heer Jos Stassen tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de uitvoering van de waterverdragen met Nederland	48
Vraag om uitleg van mevrouw Ria Van Den Heuvel tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de verplaatsing van de GOS-maatschappijen uit Beek naar de luchthaven van Oostende omwille van milieuhinder	50
Vraag om uitleg van mevrouw Ria Van Den Heuvel tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de mogelijke verlenging van de startbaan van de luchthaven van Deurne	52

VOORZITTER : De heer Wilfried Aers, oudste lid in jaren

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.43 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Didier Ramoudt, Kris Van Dijck, Paul Deprez : buitenslands ;

Dominiek Lootens-Stael, Ronald Van Aperen : ambtsverplichtingen.

OPENING VAN DE ZITTING 1996-1997

De voorzitter : Het Vlaams Parlement komt heden van rechtswege bijeen krachtens de artikelen 32, § 1, eerste lid, en 53bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Ik verklaar de zitting 1996-1997 geopend.

Dames en heren, tijdens de laatste weken van de zomervakantie werd ons land diep geschokt door een aantal gruwelijke onthullingen. Het zou ongepast zijn onze werkzaamheden aan te vatten zonder eerst even te denken aan de slachtoffers en hun families. Mag ik u dan vragen recht te staan en een minuut stilte te houden ? *(De parlementsleden nemen een minuut stilte in acht)*

BENOEMING VAN HET BUREAU

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de benoeming van het Bureau van het Vlaams Parlement.

Het ligt voor de hand dat de fractievoorzitters, in die hoedanigheid gelijkgesteld met de ondervoorzitters van het Parlement, bij deze benoeming niet betrokken zijn.

Het scheidend Bureau was als volgt samengesteld :

voorzitter : de heer Norbert De Batselier ;

eerste ondervoorzitter : de heer Marc Olivier ;

tweede ondervoorzitter : de heer Francis Vermeiren ;

derde ondervoorzitter : de heer Herman Suykerbuyk ;

vierde ondervoorzitter : de heer Luk Van Nieuwenhuysen ;

secretarissen : de heer Georges Cardoen, de heer Ward Beysen, mevrouw Kathy Lindekens.

Vraagt iemand het woord omtrent de benoeming van het Bureau ?

De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : Mijnheer de voorzitter, collega's, wij wensen de heer De Batselier voor te dragen als kandidaat voor het voorzitterschap van het Vlaams Parlement.

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Mijnheer de voorzitter, collega's, onze fractie wenst mevrouw Dillen voor te dragen als kandidaat voor het voorzitterschap van het Vlaams Parlement.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, wij vragen een gesplitste stemming in verband met het Bureau : eerst over het voorzitterschap en daarna over het resterende deel van het Bureau.

De voorzitter : Ik denk dat dit ook voor de hand ligt.

De heer Paul Van Grembergen : Voorts wensen wij de kandidatuur van de uittredende voorzitter, de heer De Batselier, te steunen. We zijn van

Van Grembergen

oordeel dat in het voorbije zittingsjaar de heer De Batselier mee het gezicht en het imago van dit nieuwe parlement heeft bepaald.

Het gaat hier om het parlement in de echte betekenis van het woord : praten, discussiëren en beslissen over de weg die onze Vlaamse gemeenschap wenst te gaan. Hij heeft dit gedaan met grote openheid en zin voor democratie. Dat is de reden waarom we vanuit de oppositie deze kandidatuur ondersteunen, wat mogelijk contradictorisch is met de manier waarop de afspraken over het voorzitterschap van dit parlement in het verleden werden gemaakt. Toch wensen we dit te doen.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Onze fractie steunt het verzoek tot een gesplitste stemming over het voorzitterschap en over de andere uittredende leden van het Bureau.

Onze fractie zal zich onthouden bij de stemming over de kandidatuur van de uittredende voorzitter. De heer De Batselier heeft de vergaderingen op een goede manier geleid. We kunnen hem tevens verdiensten toeschrijven inzake de inbreng van een nieuwe politieke cultuur en het feit dat het Vlaams Parlement ten aanzien van de Vlaamse regering aan macht heeft gewonnen. We zullen deze kandidatuur echter niet goedkeuren, omdat we vaststellen dat de heer De Batselier op een actieve manier aan politiek doet. Dat is zijn keuze en zijn recht, hij is immers geen staatshoofd. Men zal wel begrijpen dat wij ons als politieke fractie niet kunnen identificeren met zijn politieke lijn. Om deze redenen zal onze fractie zich dan ook onthouden bij de stemming.

De voorzitter : De heer Geysels heeft het woord.

De heer Jos Geysels : Mijnheer de voorzitter, collega's, we zullen ons bij deze stemming onthouden, maar dat is niet omdat we op enigerlei wijze ontevreden zijn over de figuur en het beleid van de voorzitter van het Vlaams Parlement tijdens het voorbije werkjaar. Hij heeft als voorzitter een belangrijke en substantiële bijdrage geleverd tot de parlementaire afwikkeling van de eerste ronde van de nieuwe politieke cultuur. Onze onthouding heeft te maken met een principiële boodschap die we willen blijven geven aan het parlement : de voorzitter moet worden gekozen door het parlement ; zijn functie mag geen

deel uitmaken van onderhandelingen over een meerderheid. We zijn volwassen genoeg om met dit parlement op basis van een breed draagvlak een voorzitter te kiezen. Dit signaal blijven we uitzenden. We hopen dat dit probleem tegen de volgende zittingsperiode geregeld zal zijn.

De voorzitter : De heer Dewinter heeft het woord.

De heer Filip Dewinter : Ik heb bewust gewacht met de toelichting van de kandidatuur van mevrouw Dillen tot het moment waarop de andere fractieleiders hun standpunt kenbaar hebben gemaakt. Ik heb daar verschillende redenen voor. Waarom heeft onze fractie mevrouw Dillen als kandidaat-voorzitter voorgedragen ?

Er is eerst en vooral een principiële reden. De Vlaams-Blokfractie is van mening dat het voorzitterschap van het parlement hoe dan ook dient te worden toegewezen aan een lid van de oppositie. Dit zou de onafhankelijke positie van de voorzitter ten aanzien van de regering versterken. Aangezien het de rol en taak is van het parlement om de regering te controleren, ligt het voor de hand dat dit parlement zou worden geleid door een voorzitter uit de oppositie. Zo iemand zal immers minder geneigd zijn om zich te schikken naar de wensen en de richtlijnen van de meerderheidspartijen en de regering. Naar aanleiding van deze jaarlijks terugkerende verkiezing van het voorzitterschap is in het verleden vaak een discussie ontstaan over dit principe. Ondertussen stelden de diensten van het parlement een nota op, die trouwens werd overhandigd aan de leden van het Bureau, waaruit duidelijk blijkt dat in heel wat Europese landen het voorzitterschap wordt toevertrouwd aan een lid van de oppositie. Ik noem in dat verband het voorbeeld van Nederland, waar een CDA'er, een oppositielid dus, het voorzitterschap van de Tweede Kamer waarneemt. Ook in Groot-Brittannië, in de House of Commons, neemt een oppositielid dit voorzitterschap waar. En dan verwijs ik niet eens naar de Verenigde Staten van Amerika en andere niet-Europese landen waar dit eveneens het geval is.

Een tweede reden waarom we mevrouw Dillen als kandidaat-voorzitter naar voren willen schuiven, heeft te maken met de figuur van de huidige voorzitter. Als oud-minister in een regering die qua samenstelling en politieke kleur weinig verschilde van de huidige regering, was de heer De Batselier een van de getalenteerde woordvoerders ervan, die het beleid van zijn partij in die

Dewinter

regering gloedvol verdedigde. Na de heer De Batselier twee jaar als voorzitter te hebben meegemaakt, durf ik zeggen dat hij nooit echt afstand heeft kunnen nemen van de rol die hij toen als minister vervulde, en die hij misschien wel liever vervulde dan zijn huidige rol als voorzitter. Ik treed de fractieleider van de VLD bij dat de heer De Batselier nog steeds een uitgesproken partijpolitieke en politieke rol speelt. Dat dit de autoriteit en de geloofwaardigheid van het voorzitterschap van dit parlement aantast, beseft iedereen. Mijnheer de voorzitter, collega's, uit een krantenbericht vernam ik dat de VLD van plan is om zich naar aanleiding van deze voorzittersverkiezingen te onthouden. Dat blijkt ook uit de woorden van de heer Denys.

Agalev en de Volksunie zouden van plan geweest zijn om de kandidatuur van de heer De Batselier te steunen. Vandaag blijkt dat Agalev zich ook zal onthouden. Tot mijn grote teleurstelling stel ik vast dat de oppositie in dit parlement verdeeld is. Zo maken we het de meerderheid – een meerderheid van slechts één stem – bijzonder gemakkelijk. Ik betreur het dat de oppositie geen gezamenlijke kandidaat-voorzitter naar voren heeft geschoven, ook al is bijna iedereen van de oppositie het met mijn principiële standpunt eens.

Het Vlaams Blok is nog steeds bereid een kandidaat-voorzitter van de grootste oppositiepartij te steunen, zoals we dat ook in het verleden hebben gedaan. Na de mislukte poging van vorig jaar, begrijp ik dat de VLD geen tweede keer gezichtsverlies wil lijden. Ik heb daar alle begrip voor, maar ik vind het jammer. De parlementsvoorzitter zou immers iemand van de oppositie moeten zijn.

Anderzijds is het duidelijk dat de Volksunie, en in mindere mate ook Agalev, nog steeds tot heel wat toegevingen bereid zijn, in de hoop zo een ministerzetel in deze regering te mogen innemen. Ze begrijpen nog steeds niet dat ze door de CVP-SP-coalitie aan het lijntje worden gehouden. In de ijdele hoop de volgende keer mee aan de vleespotten te kunnen zitten, gooien ze al hun principes overboord. Wanneer gaan ze eindelijk eens begrijpen dat de beloften van de meerderheid loze beloften zijn ?

Mijnheer de voorzitter, collega's, het Vlaams Blok maakt zich bijzonder weinig illusies

omtrent de kans die mevrouw Dillen heeft om voorzitter te worden. De kandidatuur van mevrouw Dillen is dan ook vooral symbolisch bedoeld. Toch zou er vandaag een signaal kunnen worden gegeven dat er wel degelijk een nieuwe politieke cultuur in de maak is. Ik ben echter realistisch genoeg om te beseffen dat dit weer niet zal gebeuren. (*Applaus bij het VB*)

De voorzitter : Collega's, ik stel vast dat er voor het ambt van voorzitter meer dan één kandidaat werd voorgedragen. Daarom zal voor de toewijzing van dit mandaat een afzonderlijke geheime stemming worden gehouden.

De stembiljetten worden nu uitgedeeld.

Zijn dus kandidaat voor de benoeming tot voorzitter van het Vlaams Parlement : de heer Norbert De Batselier en mevrouw Marijke Dillen.

Elk parlamentslid wordt verzocht om de naam van de kandidaat van zijn keuze in het daartoe bestemde vak van het stembiljet in te vullen, en bij het afroepen van zijn naam zijn stembiljet vooraan te komen deponeren.

Mag ik de vier jongste leden van de vergadering – met uitzondering van de twee voorlopige secretarissen, die met mij fungeren en die de naamafroeping moeten houden – verzoeken als stemopnemers op te treden ?

Het zijn de heer Joachim Coens, mevrouw Patricia Ceysens, mevrouw Veerle Heeren en de heer Karim Van Overmeire.

De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen : Ik heb een opmerking over de procedure, mijnheer de voorzitter. Het lijkt me aangewezen dat tijdens een geheime stemming niet wordt gefilmd.

De voorzitter : Mag ik dan vragen om niet te filmen tijdens de geheime stemming ? Dat geldt ook voor de BRTN.

Wij gaan thans over tot de geheime stemming.

De naamafroeping begint met de naam van Jan Caubergs.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd ? (*Ja*)

Voorzitter

Einde van de stemverrichtingen.

De zitting wordt geschorst.

– *De zitting wordt geschorst om 11.05 uur.*

– *De zitting wordt hervat om 11.05 uur.*

Ziehier het resultaat van de stemming van de benoeming van de voorzitter van het Vlaams Parlement.

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;

Blanco- en ongeldige stembiljetten : 32 ;

Geldige stembiljetten : 80 ;

Volstreckte meerderheid : 41.

De heer De Batselier behaalde 65 stemmen.

Mevrouw Dillen behaalde 15 stemmen.

Aangezien de heer De Batselier 65 stemmen behaalde, het hoogste aantal stemmen en de volstreckte meerderheid, verklaar ik hem verkozen tot voorzitter van het Vlaams Parlement. (*Applaus*)

Aan de orde is de benoeming van de eerste ondervoorzitter. Vraagt iemand het woord ?

De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Ik stel voor dat voor de overige ambten van het Bureau het uittredend Bureau herbevestigd wordt.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, mijn fractie zal zich bij de komende stemmingen onthouden, ongeacht of deze samengevoegd worden of individueel plaatsvinden. We vinden dat het Bureau het hele parlement moet vertegenwoordigen en niet louter de machtssituatie. Zoals we in het verleden al aanbrachten, achten we het wenselijk dat in het Bureau alle erkende fracties een mandaat kunnen opnemen. Aangezien dit niet het geval is, zullen we ons onthouden.

De voorzitter : We hebben het voorstel van de heer De Roo gehoord.

Daar het aantal kandidaatstellingen voor elk ambt in het Bureau gelijk is aan het aantal toe te wijzen ambten, verklaar ik benoemd :

tot voorzitter : de heer Norbert De Batselier ;

tot eerste ondervoorzitter : de heer Marc Olivier ;

tot tweede ondervoorzitter : de heer Francis Vermeiren ;

tot derde ondervoorzitter : de heer Herman Suykerbuyk ;

tot vierde ondervoorzitter : de heer Luc Van Nieuwenhuysen ;

tot secretarissen : de heer Georges Cardoen, de heer Ward Beysen, mevrouw Kathy Lindekens. (*Applaus*)

Het Bureau van het Vlaams Parlement is aldus samengesteld en ik verzoek de voorzitter en twee secretarissen hier op het gestoelte te komen plaatsnemen.

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

De voorzitter : Dames en heren, beste collega's, vooreerst wil ik hier mijn dank uiten voor het vertrouwen zoals dat tot uitdrukking kwam in de stemming, maar vooral ook in de verklaringen van de voorzitters van alle democratische fracties.

Dames en heren, beste collega's, de tragische gebeurtenissen van deze zomer hebben diepe wonden geslagen in onze samenleving. Ieder weldenkend mens en iedere ouder was tot nauwelijks meer in staat dan tot het vol verbijstering zitten huiveren bij wat er kinderen wordt aangedaan. Mijn eerste gedachten gaan bij de opening van dit parlementaire jaar dan ook uit naar de verdwenen en de omgebrachte kinderen en hun families.

De strijd tegen seksueel misbruik en commerciële seksuele uitbuiting van kinderen is de laatste weken wel eens vergeleken met kankerbestrijding : zelfs al vinden we het gezwel en kunnen we het neutraliseren, toch weet je nooit welke

Voorzitter

uitzaaiingen verder woekeren of in welke nieuwe vormen de ziekte zich nog kan manifesteren.

Maar we mogen ons door die vergelijking nooit tot machteloosheid laten verleiden. Het Vlaams Parlement moet intens zijn krachten bundelen en maatregelen helpen uitwerken die de veiligheid, de rechten en het welzijn van kinderen kunnen versterken. Het afgelopen jaar zijn, weliswaar in minder dramatische omstandigheden, diverse ideeën rond de rechten van het kind ontwikkeld. Ik doe een warme oproep tot alle democratische fracties om in een constructieve geest en met bekwame spoed die ideeën verder te concretiseren. Wij moeten hier als politici diepgaand over praten, maar vooral snel in alle bescheidenheid tot concrete en vertrouwen-herstellende maatregelen komen. Alvast positief is dat diverse leden van het Vlaams Parlement daarmee al bezig waren.

Onze samenleving heeft veel te verwerken, bijna teveel. Wij moeten kost wat kost een krachtige poging ondernemen om met z'n allen een solidaire boodschap uit te zenden, en samen vanuit diverse invalshoeken concrete maatregelen goedkeuren waaruit onze samenleving nieuwe hoop en versterkt vertrouwen kan putten. Dit gaat zelfs niet om politieke cultuur, laat staan om nieuwe politieke cultuur, maar om gewone menselijkheid en normale volwassenheid. Laten wij samen erkennen dat er iets grondig fout loopt in onze samenleving. En laten wij erkennen dat wij, om die ellende uit te roeien, de energie en verantwoordelijkheidszin van allen nodig hebben, niet alleen van de politici, maar ook van alle burgers.

Beste collega's, onze eigen activiteit in dit Vlaams Parlement moet alsmaar beter worden. Op 13 juni 1995 engageerde ik mij als voorzitter van het eerste rechtstreeks verkozen Vlaams Parlement om de werking van ons parlement te helpen moderniseren, teneinde voldoende slagkracht te ontwikkelen om in een vroege fase van de totstandkoming van het beleid mee strategische keuzen te bepalen. Een efficiënte werking waarin ruimte is voor goed gestoffeerde debatten over de fundamentele problemen van onze samenleving rond onderwijs en cultuur, rond economie en ecologie, rond overheid en welzijn, rond huisvesting en ruimtelijke ordening, rond democratie en media, rond kansarmoede en de leefbaarheid van onze steden, enzovoort.

Ik engageerde mij met andere woorden om met alle fracties een grondige discussie te beginnen rond een aantal kernvragen. Hoe kan het Vlaams Parlement zijn opdracht ten volle uitoefenen? Hoe kan het Vlaams Parlement een fundamentele rol spelen in de vorming van door de bevolking ondersteunde opvattingen? Hoe kan het Vlaams Parlement een nieuwe politieke cultuur tot stand helpen brengen? Hoe kunnen wij ons als Vlaamse volksvertegenwoordigers nog efficiënter wijden aan onze voornaamste opdracht?

In mijn nota met als titel Toekomstige werking van het Vlaams Parlement, van 27 juli 1995, werden een aantal concrete voorstellen geformuleerd om op die vragen onderbouwde antwoorden te zoeken. Tijdens het voorbije parlementaire jaar hebben we een reeks interessante en vruchtbare gesprekken met alle fracties gehad om deze modernisering gestalte te geven. Die gesprekken leidden tot de aanpassing van ons reglement. Ik wil graag alle democratische fracties danken voor hun constructieve bijdragen aan dit vernieuwingsproces.

Mag ik er even aan herinneren dat in de toekomst plenaire vergaderingen nooit mogen samenvallen met commissievergaderingen, maar vooral ook dat plenaire vergaderingen geen vervelende herhaling meer mogen zijn van commissievergaderingen. Zo zullen bijvoorbeeld de beleidsnota's die bij de aanvang van een nieuwe regeerperiode de grote strategische keuzen en opties van het beleid verwoorden, rechtstreeks in de plenaire vergadering besproken worden, en niet eerst in commissie. Overigens zal elke nieuwe Vlaamse regering niet alleen het vertrouwen moeten krijgen voor haar globale regeringsverklaring, maar ook voor iedere beleidsnota afzonderlijk. Ook de introductie in het reglement van themadebatten, die op basis van een maatschappelijke beleidsnota worden gehouden, vinden hier plaats in de plenaire vergadering.

De jaarlijkse beleidsbrieven, die een overzicht bevatten van de uitvoering van de begroting en de beleidsinvulling tijdens het komende begrotingsjaar, worden alleen nog besproken in commissie en niet langer in de plenaire vergadering. Dit is nogmaals een instrument om slopende herhalingen te vermijden en frisse debatten te stimuleren. Ook de precieze timing van indiening van de beleidsbrieven is daarom geregeld.

Aan al die nota's en brieven kunnen bovendien beleidsoriënterende conclusies worden gehecht

Voorzitter

in de vorm van moties van aanbevelingen. Een sterke innovatie is ook dat de jaarlijkse beleidsbrief bij de begroting een overzicht geeft van de wijze waarop de regering gevolg heeft gegeven aan het regeerakkoord, de beleidsnota's, de resoluties en moties die het parlement heeft aangenomen. Een strenge opvolging wordt dus mogelijk van wat het Vlaams Parlement als richtlijnen aan de regering heeft gegeven.

Daarnaast moesten een hele reeks instrumenten ter controle van de uitvoerende macht worden vereenvoudigd. Zo wordt een interpellatie bijvoorbeeld vanaf nu in principe in commissie gehouden en moet deze van algemeen belang zijn. Al te lokaal gekleurde thema's worden voortaan geweerd, zodat de echte interpellatie aan kracht wint. Actuele interpellaties worden afgeschaft, maar daartegenover staat dan weer dat de indieningstermijn van interpellaties wordt ingekort, zodat alle interpellaties snel aan bod kunnen komen.

Vanuit eenzelfde zorg voor kwaliteitsvolle debatten kunnen voortaan door de fracties reflectie-nota's worden ingediend bij ontwerpen van decreet. De reflectie-nota's moeten ten minste drie dagen voor de beraadslaging in de plenaire vergadering worden rondgedeeld, wat voorbereidende ruimte biedt. Ook dit nieuwe instrument zou uitzicht moeten bieden op pittige discussies die niet zomaar een klakkeloze herhaling zijn van de commissiewerkzaamheden.

Kortom, alles wordt in het werk gesteld om kwaliteit en grondigheid, maar ook assertiviteit een kans te geven.

Maar er is meer. De relatie tussen de regering en het parlement komt duidelijk in een nieuw daglicht te staan.

Het Vlaams Parlement moet in een vroeg stadium bij de totstandkoming van het beleid worden geïnformeerd. Daarom hebben wij een concreet akkoord met de Vlaamse regering. De voorontwerpen van decreet worden voortaan niet alleen aan de adviesraden, maar ook onmiddellijk aan het Vlaams Parlement ter kennisgeving voorgelegd. Als de Vlaamse regering zich niet houdt aan haar engagement, zullen we niet nalaten de regering hierover ter verantwoording te roepen, zoals vermeld in de gedragslijn van de Vlaamse regering, die u als bijlage van het reglement vindt. Dat geldt ook voor samenwerkings-

akkoorden met de staat of andere gemeenschappen en gewesten die zowel principieel als definitief zijn goedgekeurd.

Ook inzake schriftelijke vragen willen we de relatie tussen de regering en het parlement wijzigen. Elke minister die niet binnen een vastgestelde termijn zijn schriftelijke vragen beantwoordt, moet op verzoek van de vraagsteller mondeling komen antwoorden in commissie. Nu halen sommige ministers een cijfer van 85 percent niet tijdig beantwoorde schriftelijke vragen. Die maatregel versterkt overigens ook de regering : een gewaarschuwd minister is er twee waard.

Het Vlaams Parlement krijgt langzaam maar zeker een eigen gezicht, zowel in de media als voor het grote publiek. Sinds de opening van het parlamentsgebouw hebben we al zowat 20.000 bezoekers over de vloer gehad. En als ik de agenda van onze dienst Externe Relaties bekijk, lijkt de drukte geenszins te luwen. Bovendien zijn er talrijke aanvragen voor colloquia of evenementen. Het Vlaams Parlement is goed op weg om een vaste ontmoetingsplaats te worden van politiek Vlaanderen met cultureel, economisch, literair en wetenschappelijk Vlaanderen.

Maar ik heb nog meer interessante cijfers voor u. Uit een analyse van de toename van het werkvolume van onze diensten sinds de rechtstreekse verkiezing in mei '95, blijkt dat het Vlaams Parlement een erg actieve assemblee mag worden genoemd. De toename van het parlementaire werk bedraagt ruim 70 percent en is veel groter dan de algemeen verwachte stijging van 20 percent. Met een personeelsbestand dat nauwelijks één derde bedraagt van dat van de Kamer, wordt er in het Vlaams Parlement een volume aan parlementair werk verzet dat vergelijkbaar is met dat van de Kamer. Onze diensten zullen worden versterkt, maar ook wij moeten dat ritme aanhouden. Wat mij bijzonder verheugt, is dat het aantal werkbezoeken met meer dan 100 percent is toegenomen. Ook de hoorzittingen raken goed ingeburgerd.

Dat zijn bemoedigende cijfers. Het Vlaams Parlement werkt. En werkt hard. Zo hoort het. Toch mogen we ons door dit mooie rapport niet laten verleiden tot misplaatste hoogmoed of zelfgenoegzaamheid.

Onze inzet in dit huis is enkel, en enkel en alleen, onze eigen verantwoordelijkheid. Niet die van de regering, niet die van de partijhoofdquar-

Voorzitter

tieren, niet die van andere partners in dit land, maar van iedere Vlaamse volksvertegenwoordiger. Het is duidelijk dat de discussie over een nieuwe politieke cultuur niet ten einde is. De verbetering van onze politieke cultuur is niet alleen een verbeterd en gemoderniseerd Reglement. Ook andere verzuchtingen zijn, in het licht van een versteviging van de democratie en van onze eigen werking, een grondige discussie waard.

Daarom heb ik de voorstellen en suggesties van de fracties laten bundelen, opdat we ons in de loop van het parlementair jaar 1996-1997 kunnen bezinnen over thema's als lobbying, dienstbetoon, referenda, de rol van het parlement bij regeringsvorming, voorlichtingsinitiatieven van de Vlaamse overheid en de controle van het Vlaams Parlement hierop, de vertegenwoordiging van politici in adviesraden, de verbetering van de kwaliteit van het decreetgevend werk, de ombudsdienst van de Vlaamse Gemeenschap, enzovoort. Met het Uitgebreid Bureau maakte ik concrete werkafspraken om die discussies onderbouwd en goed voorbereid aan te vatten. Ik engageer mij hierbij, zoals ik dat vorig jaar deed voor het reglement, om de ruimte voor deze denkoefening te waarborgen gedurende het komende zittingsjaar. Het is de bedoeling hierover tegen midden 1997 op alle domeinen concrete conclusies voor te leggen.

De inzet van u allen is doorslaggevend voor de wijze waarop dit huis kan groeien in de politieke besluitvorming. Ik durf te hopen dat ons nieuwe reglement kan bijdragen tot de uitbouw van een sterk Vlaams Parlement, dat veel meer dan voorheen mee de politieke agenda bepaalt. Ik zal alles in werk stellen om in dit halfroend en volgens de regels van het spel hiervoor de maximale ruimte te creëren. Ik dank u voor het vertrouwen en wens u een vruchtbaar werkjaar toe.

Ik verklaar het Vlaams Parlement geconstitueerd. Hiervan zal worden kennis gegeven aan de Vlaamse regering, de Senaat, de Kamer van Volksvertegenwoordigers, de Conseil de la Communauté française, de Conseil régional wallon, de Rat der Deutschsprachigen Gemeinschaft en de Brusselse Hoofdstedelijke Raad.

ONTWERPEN VAN DECREET**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende ontwerpen van decreet werden ingediend :

- Ontwerp van decreet tot goedkeuring van het samenwerkingsakkoord betreffende de preventie en het beheer van verpakkingsafval
– **400** (1995-1996) – **Nr. 1**
Verwezen naar de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud.
- Ontwerp van decreet houdende oprichting van de v.z.w. "De Rand" voor de ondersteuning van het Nederlandstalige karakter van de Vlaamse Rand rond Brussel
– **402** (1995-1996) – **Nr. 1**
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur en Sport.
- Ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1986
– **23-A** (1995-1996) – **Nr. 1**
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.
- Ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1987
– **23-B** (1995-1996) – **Nr. 1**
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.
- Ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 1988
– **23-C** (1995-1996) – **Nr. 1**
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.
- Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de republiek Estland, ondertekend in Tallinn op 4 maart 1996
– **404** (1995-1996) – **Nr. 1**
Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.
- Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het samenwerkingsverdrag tussen de

Voorzitter

Vlaamse regering en de regering van de republiek Letland, ondertekend in Riga op 5 maart 1996

– **405** (1995-1996) – Nr. 1

Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.

- Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het samenwerkingsverdrag tussen de Vlaamse regering en de regering van de republiek Litouwen, ondertekend in Vilnius op 7 maart 1996

– **406** (1995-1996) – Nr. 1

Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.

- Ontwerp van decreet houdende goedkeuring de volgende internationale akten :

- Overeenkomst inzake partnerschap en samenwerking tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten enerzijds, en de Russische Federatie anderzijds, de bijlagen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 en 10, de protocollen 1 en 2 en de slotakte, ondertekend in Korfoe op 24 juni 1994

- Overeenkomst inzake partnerschap en samenwerking tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten enerzijds, en de republiek Moldavië anderzijds, de bijlagen 1, 2, 3, 4 en 5, het protocol en de slotakte, ondertekend in Brussel op 28 november 1994

– **407** (1995-1996) – Nr. 1

Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.

- Ontwerp van decreet houdende goedkeuring van de volgende internationale akten :

- De Europese Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten enerzijds, en de republiek Estland anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX en X, 8 Gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één Verklaring van Estland, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995 ;

- De Europese Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun

Lid-Staten enerzijds, en de republiek Letland anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII en XVIII, 12 Gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één Verklaring van Letland, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995 ;

- De Europese Overeenkomst waarbij een associatie wordt tot stand gebracht tussen de Europese Gemeenschappen en hun Lid-Staten enerzijds, en de republiek Litouwen anderzijds, en Bijlagen I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII, XVIII, XIX en XX, 9 Gemeenschappelijke verklaringen, twee akkoorden onder de vorm van wisseling van brieven, en één Verklaring van Litouwen, ondertekend in Luxemburg op 12 juni 1995.

– **408** (1995-1996) – Nr. 1

Verwezen naar de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.

VOORSTELLEN VAN DECREET

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende voorstellen van decreet werden ingediend :

- Voorstel van decreet van de heer Dirk Van Mechelen c.s. houdende vervanging van Titel II van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie gecoördineerd op 25 januari 1995, zoals gewijzigd bij decreet van 22 december 1995

– **390** (1995-1996) – Nr. 1

Verwezen naar de Commissie voor Mediabeleid

- Voorstel van decreet van mevrouw Marijke Dillen houdende een strikte beperking op het vlak van het tijdstip van uitzenden van programma's met overdreven geweld en/of pornografische scènes

– **403** (1995-1996) – Nr. 1

Verwezen naar de Commissie voor Mediabeleid.

VOORSTELLEN VAN RESOLUTIES**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende voorstellen van resolutie werden ingediend :

- Voorstel van resolutie van de heer André Denys tot vastlegging van de prioriteiten in de standpunten van de Vlaamse regering inzake de verdere staatshervorming
– **393** (1995-1996) – Nr. **1**
Verwezen naar de Commissie voor Staatshervorming, Algemene Zaken en Verzoekschriften
- Voorstel van resolutie van de heren Johan De Roo, Gilbert Bossuyt en Paul Van Grembergen betreffende de fiscale autonomie van Vlaanderen
– **394** (1995-1996) – Nr. **1**
Verwezen naar de Commissie voor Staatshervorming, Algemene Zaken en Verzoekschriften.

MET REDENEN OMKLEDE MOTIES**Indiening**

De voorzitter : De volgende met redenen omklede moties werden ingediend :

- Met redenen omklede motie van de heren Patrick Lachaert en Jaak Gabriels tot besluit van de op 8 juli 1996 door de heren Jaak Gabriels en Ludo Sannen in commissie gehouden interpellaties tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening en tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, respectievelijk over een mogelijke beslissing aangaande het Fenix-project en over de inplanting van het Fenix-project
– **391** (1995-1996) – Nr. **1**
- Met redenen omklede motie van mevrouw Yolande Avontroodt, de heer Guy Swennen, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen en mevrouw Sonja Becq tot besluit van de op 8 juli 1996 door mevrouw Yolande Avontroodt

in commissie gehouden interpellatie tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de overheveling van de subsidies voor de tewerkgestelden in het IBF-statuut in de welzijnssector van het departement Economie, Werkgelegenheid, Binnenlandse Aangelegenheden en Landbouw naar het departement Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur

– **392** (1995-1996) – Nr. **1**

BELEIDSBRIEVEN**Indiening en verwijzing**

De voorzitter : De volgende beleidsbrieven werden ingediend :

- Beleidsbrief Interlandelijke adoptie, ingediend door de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn
– **395** (1995-1996) – Nr. **1**
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin.
- Beleidsbrief Vlaams OCMW-beleid, ingediend door de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn
– **396** (1995-1996) Nr. **1**
Verwezen naar de Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin.
- Beleidsbrief Musea, ingediend door de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn
– **397** (1995-1996) – Nr. **1**
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur en Sport.
- Beleidsbrief Muziek, ingediend door de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn
– **398** (1995-1996) – Nr. **1**
Verwezen naar de Commissie voor Cultuur en Sport.
- Beleidsbrief Samenspraak. De structurering van advies en overleg inzake cultuur en welzijn, ingediend door de heer Luc Martens,

Voorzitter

Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

– **401** (1995-1996) – Nr. **1**

Verwezen naar de Verenigde Commissies voor Cultuur en Sport en voor Welzijn, Gezondheid en Gezin.

ADVIES VAN EEN COMMISSIE

Indiening

De voorzitter : Het volgende advies werd ingediend :

- Advies over het ontwerp milieubeleidsplan (MINA-plan 2), uitgebracht door de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud
– **399** (1995-1996) – Nr. **1**
-
-

VERSLAG

Indiening

De voorzitter : Het volgende verslag werd ingediend :

- Verslag uitgebracht door de heer Fred Diekens namens de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden over het ontwerp van decreet houdende goedkeuring van het Verdrag tussen de Vlaamse Gemeenschap in het Koninkrijk België en het Koninkrijk der Nederlanden inzake de samenwerking op het gebied van Cultuur, Onderwijs, Wetenschappen en Welzijn, ondertekend te Antwerpen op 17 januari 1995
– **86** (BZ 1995) – Nr. **3** + Bijlagen.
-
-

RAPPORTEN VAN HET REKENHOF

Indiening en verwijzing

De voorzitter : De volgende rapporten van het Rekenhof werden ingediend :

- Rapport van het Rekenhof over de uitvoeringsrekening van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1989
– **24-A** (1995-1996) – Nr. **1**
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.
 - Rapport van het Rekenhof over de uitvoeringsrekening van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1990
– **24-B** (1995-1996) – Nr. **1**
Verwezen naar de Commissie voor Financiën en Begroting.
-
-

VOORONTWERPEN VAN DECREET

Indiening

De voorzitter : De volgende voorontwerpen van decreet werden ingediend :

- Voorontwerp van decreet houdende bekrachtiging van het besluit van de Vlaamse regering van 24 juli 1996 betreffende de erkenning van de televisiediensten (VR. 1/1995-1996).
- Voorontwerp van decreet houdende oprichting van een financieringsinstrument voor de Vlaamse visserij- en aquicultuursector (VR. 2/1995-1996).
- Voorontwerp van decreet inzake de kwaliteitszorg in welzijnsvoorzieningen (VR. 3/1995-1996).
- Voorontwerp van decreet basisonderwijs (VR. 4/1995-1996).
- Voorontwerp van decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (VR. 5/1995-1996).

Voorzitter

- Voorontwerp van decreet inzake de sociale werkplaatsen (VR. 6/1995-1996).
- Voorontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 28 april 1993 houdende regeling voor het Vlaams Gewest van het administratief toezicht op de gemeenten (VR. 7/1995-1996).

JAARVERSLAGEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende jaarverslagen werden ingediend :

- Jaarverslag 1995 van de Vaste Nationale Cultuurpactcommissie ;
- Jaarverslag 1995 van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) ;
- Jaarverslag 1995 van de grindcomités ;
- Activiteitenverslag 1995 van het Vlaams Instituut voor het Zelfstandig Ondernemen (VIZO) ;
- Jaarverslag 1995 van de Vlaamse Dienst voor Agro-Marketing (VLAM) ;
- Activiteitenverslag 1994-1995 van de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid ;
- Jaarverslag 1995 van het MINA-fonds ;
- Jaarverslag 1995 van de Autonome Raad voor het Gemeenschapsonderwijs (ARGO) ;
- Activiteitenverslag 1995 van het Vlaams Instituut voor zelfstandig Ondernemen (VIZO) ;
- Jaarverslag 1995 van de Vlaamse Dienst voor Agro-Marketing (VLAM).

Deze jaarverslagen liggen ter inzage op het Secretariaat van het Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MOTIES VAN EEN GEMEENTEBESTUUR**Indiening**

De voorzitter : De volgende moties van een gemeentebestuur werden ingediend :

- Motie van het gemeentebestuur van de gemeente Zonnebeke d.d. 6 september 1996 over de scheefgegroeide toestanden bij justitie.
- Motie van het gemeentebestuur van de stad Herk-De-Stad d.d. 26 augustus 1996 rond de investeringsplannen 1996-2005 van de NMBS voor wat betreft de provincie Limburg.
- Motie van het gemeentebestuur van de gemeente Bocholt d.d. 28 augustus 1996 rond de investeringsplannen 1996-2005 van de NMBS voor wat betreft de provincie Limburg.

Deze brieven van gemeenten liggen ter inzage op het Secretariaat van het Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MOTIES VAN GEMEENTERADEN**Indiening**

De voorzitter : De volgende moties van gemeenteraden werden ingediend :

- Motie van de stad Bree d.d. 27 juni 1996 betreffende het openbaar vervoer in Limburg.
- Motie van de stad Borgloon d.d. 2 juli 1996 betreffende de investeringsplannen 1996-2005 van de NMBS voor wat betreft de provincie Limburg.

Voorzitter

Deze moties van gemeenteraden liggen ter inzage op het Secretariaat van het Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

ADVIEZEN VAN DE VLAAMSE MEDIARAAD

Indiening

De voorzitter : De volgende adviezen van de Vlaamse Mediaraad werden ingediend :

- Advies nummer 96/07 betreffende het verzoek van Telenet Operaties NV tot goedkeuring van een vergunning voor de aanleg en exploitatie van een verbindingsinfrastructuur tussen de Vlaamse kabelnetwerken ;
- Advies nummer 96/08 betreffende de aanvraag van Intermixt tot goedkeuring van de aanleg en exploitatie van een verbindingsinfrastructuur voor het transport van programmasignalen naar en tussen de kabelnetten van de Vlaamse gemengde kabel distributie-intercommunales en tussen de hoofdstations ervan.

Deze adviezen van de Vlaamse Mediaraad liggen ter inzake op het Secretariaat van het Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

OPMERKINGEN VAN HET REKENHOF

Indiening

De voorzitter : De volgende opmerkingen van het Rekenhof werden ingediend :

- Opmerking van het Rekenhof betreffende het besluit van de Vlaamse regering van 23 mei 1996, houdende verdeling van een eerste schijf van het provisioneel krediet ingeschreven onder organisatie-afdeling 39, programma 10 – provisionele kredieten (02), basisallocatie 00.08 van de algemene uitgavenbegro-

ting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1996.

- Opmerking van het Rekenhof betreffende het besluit van de Vlaamse regering van 9 juli 1996 houdende verdeling van het provisioneel krediet ingeschreven onder programma 24.60, basisallocatie 00.20.
- Opmerking van het Rekenhof betreffende het besluit van de Vlaamse regering van 9 juli 1996 houdende verdeling van het provisioneel krediet ingeschreven onder programma 24.60, basisallocatie 00.20.

Deze opmerkingen van het Rekenhof liggen ter inzage op het Secretariaat van het Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MEDEDELING

Indiening

De voorzitter : De volgende mededeling werd ingediend :

- Brief d.d. 20 juni 1996, ref. 2097/WS, van de heer R. Garcia, voorzitter van de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie, betreffende de resolutie inzake het niet verspreiden van Supersport via de Brusselse kabelmaatschappijen.

Deze mededeling ligt ter inzage op het Secretariaat van het Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MEDEDELINGEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Indiening

De voorzitter : De volgende mededelingen van de Vlaamse regering werden ingediend :

- Lijst van de in 1995 afgesloten FCFO-MI-projecten (Fonds voor Collectief Fundamen-

Voorzitter

teel Onderzoek op Ministerieel Niveau) van het Onderwijskundig Beleids- en Praktijkgericht Wetenschappelijk Onderzoek ;

- Verslag aan het Vlaams Parlement over de uitvoering van het bodemsaneringsdecreet gedurende het jaar 1995 ;

Deze mededelingen van de Vlaamse regering liggen ter inzage op het Secretariaat van het Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

MEDEDELINGEN VAN DE SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD VAN VLAANDEREN (SERV)
Indiening

De voorzitter : De volgende mededelingen van de SERV werden ingediend :

- Studie van de SERV : Van de regionale component van de expansiesteun naar een probleemformulering over de inzet van het bedrijfsondersteuningsinstrument in een (sub)regionale context ;
- Advies over het Ontwerp Vlaams Milieubeleidsplan 1997-2001 ;
- Rapport over het begrotingsbeleid van de Vlaamse Gemeenschap vanaf 1997 ;
- De sociaal-economische analyse van de telecommunicatie in de ruime zin van het woord + bijlagen.

Deze mededelingen van de SERV liggen ter inzage op het Secretariaat van het Vlaams Parlement, afdeling Decreetgevend Secretariaat.

ARRESTEN VAN HET ARBITRAGEHOF
Indiening

De voorzitter : De volgende arresten van het Arbitragehof liggen ter inzage bij het Secretari-

aat van het Parlement, Afdeling Decreetgevend Secretariaat :

- Arrest 44/96 van 12 juli 1996 (Rolnummers 963, 964 en 966) ;
- Arrest 45/96 van 12 juli 1996 (Rolnummers 858 en 892) ;
- Arrest 46/96 van 12 juli 1996 (Rolnummers 897 en 935) ;
- Arrest 47/96 van 12 juli 1996 (Rolnummer 909) ;
- Arrest 48/96 van 12 juli 1996 (Rolnummer 971) ;
- Arrest 49/96 van 12 juli 1996 (Rolnummer 940) ;
- Arrest 50/96 van 12 juli 1996 (Rolnummer 848).

KENNISGEVINGEN
Indiening

De voorzitter : De volgende kennisgevingen van het Arbitragehof betreffende beroepen tot vernietiging en prejudiciële vragen liggen ter inzage bij het Secretariaat van het Parlement, Afdeling Decreetgevend Secretariaat :

- Rolnummer 962 ;
 - Rolnummer 967 ;
 - Rolnummer 968 ;
 - Rolnummer 969 ;
 - Rolnummer 970 ;
 - Rolnummer 972 ;
 - Rolnummer 973 ;
 - Rolnummers 974 en 978 ;
 - Rolnummer 975, 976 en 977 ;
 - Rolnummers 980.
-
-

SAMENSTELLING VAN COMMISSIES, EEN WERKGROEP EN EEN ADVIESCOMITÉ

Wijzigingen onder de vaste en plaatsvervangende leden

De voorzitter : Voor de SP-fractie zijn :

- in de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting de heer André Van Nieuwkerke als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Jacques Timmermans ;
- in de commissie voor Financiën en Begroting de heer Robert Voorhamme als plaatsvervangend lid vervangen door de heer René Swinnen ;
- in de commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud de heer Jacques Timmermans als vast lid vervangen door de heer Freddy De Vilder en de heer Freddy De Vilder als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Jacques Timmermans ;
- in de commissie voor Mediabeleid de heer Robert Voorhamme als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Peter De Ridder ;
- in de commissie voor Reglement en Samenwerking de heer Patrick Hostekint als vast lid vervangen door de heer Gilbert Bossuyt en de heer Gilbert Bossuyt als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Patrick Hostekint ;
- in de commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer en de heer René Swinnen als vast lid vervangen door de heer Bruno Tobback ; de heer Bruno Tobback als plaatsvervangend lid vervangen door de heer René Swinnen, mevrouw Lydia Maximus als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Johnny Goos en de heer André Van Nieuwkerke als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Jacques Timmermans ;
- in de commissie voor Staatshervorming, Algemene Zaken en Verzoekschriften mevrouw Lydia Maximus als vast lid vervangen door de heer Gilbert Bossuyt en de heer Gilbert Bossuyt als plaatsvervangend lid vervangen door mevrouw Lydia Maximus ; de heer Johnny Goos als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Michiel Vandebussche ;

- in de commissie voor Welzijn en Gezondheid de heer André Van Nieuwkerke als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Jacky Maes ;
- in de commissie voor Werkgelegenheid en Economische Aangelegenheden de heer Guy Swennen als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Jacky Maes ;
- in de werkgroep Gelijke Kansen voor Mannen en Vrouwen mevrouw Kathy Lindekens als vast lid vervangen door de heer Guy Swennen en de heer Guy Swennen als plaatsvervangend lid vervangen door mevrouw Kathy Lindekens.

Voor de VB-fractie is in de commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud de heer Jan Caubergs als vast lid vervangen door de heer Frank Creyelman.

Voor de AGALEV-fractie zijn :

- in de commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden, Stadsvernieuwing en Huisvesting mevrouw Cecile Verwimp-Sillis als plaatsvervangend lid vervangen door mevrouw Ria Van Den Heuvel ;
- in het advies- en overlegcomité voor Brussel en Vlaams-Brabant de heer Jos Geysels als vast lid vervangen door mevrouw Cecile Verwimp-Sillis en mevrouw Cecile Verwimp-Sillis als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Jos Geysels.

MOTIE VAN ORDE

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, met grote ernst moet ik deze eerste zitting van het Vlaams Parlement een – uiterlijk niet groot maar desalniettemin politiek-psychologisch – probleem voorleggen. Mijn fractie heeft immers unaniem gevraagd om een andere plaats in dit halfroond te bekommen. De incidenten op de IJzer-vlakte hebben ons in die mate duidelijk gemaakt welke collusie, welke sfeer er inzake de Vlaamse

Van Grembergen

Beweging – waarvan dit Vlaams Parlement mede het resultaat is – in het algemeen heerst en welke klemtonen er door sommigen worden gelegd. Uiteraard hebben deze mede invloed op de beeldvorming. Mijn groep wenst op geen enkele wijze, noch in het beeld van dit parlement, noch in de vormgeving en de woordkeuze, te worden geassocieerd met een politieke groep waarvan wij terecht beweren dat zij de democratische spelregels ondergraven. Derhalve vraag ik met grote ernst dat het Uitgebreid Bureau zich daarover zou bezinnen en mijn groep snel een andere plaats zou toewijzen. Ik wil in het algemeen zeggen dat de Vlaamse beweging een beweging is geweest van ontvoogding, rechtvaardigheids- en vrijheidsstrijd. We wensen op geen enkele wijze dat dit feit wordt vervormd en dat het een beweging zou worden van onrecht, verdrukking en het uitwissen van de vrije meningsuiting. Dit kan voor ons niet. Derhalve vragen wij een spoedige beslissing in deze zaak. (*Applaus bij de VU*)

De voorzitter : Mijnheer Van Grembergen, ik beloof u dat we dit probleem zullen onderzoeken.

ken. We zullen overleg plegen met alle fracties om een oplossing te vinden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14.30 uur opnieuw bijeen voor de Septemberverklaring van de Vlaamse regering.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 11.40 uur.*

BIJLAGE

VRAGEN OM UITLEG

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud

Vergadering van dinsdag 25 juni 1996

Vaste verslaggever : de heer Bruno Tobback,
secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht tot de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling, over het in aanmerking nemen van dossiers voor het toekennen van gewestelijke subsidies met betrekking tot gemeentelijke rioleringswerken

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Door het programmadecreet 1996 werd bepaald dat gemeentelijke rioleringswerken in aanmerking kunnen komen voor een gewestelijke subsidie.

De procedure hiertoe werd door de Vlaamse regering vastgelegd in haar besluit van 30 maart 1996, dat echter bij de indiening van de vraag nog niet was gepubliceerd.

In artikel 4, 3° van dit besluit wordt bepaald dat, op straffe van verval van rechtswege van de gewestbijdrage, de gemeente de kennisgeving van goedkeuring van zijn inschrijving niet aan de betrokken aannemer mag betekenen vooraleer zij door de gouverneur in kennis werd gesteld van het goedgekeurde bedrag van de gewestbijdrage.

Letterlijk geïnterpreteerd betekent dit dat de gunning van de werken niet mag gebeuren vooraleer de aanvraag tot subsidiëring van de werken volledig is afgewerkt. Het besluit spreekt echter alleen van de gunning en niet van de aanbesteding.

Bij verschillende gemeenten geeft dit aanleiding tot betwisting en tot uiteenlopende interpretaties. Er zijn immers meerdere rioleringswerken waarvoor de aanbesteding reeds is gebeurd maar de gunning nog niet. In de praktijk zouden deze projecten door de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) nog in aanmerking worden genomen. Het is echter niet duidelijk of dit de correcte interpretatie is.

Verder zijn er gemeentelijke projecten die aan de subsidiëeringsvoorwaarden voldoen maar die

reeds gegund zijn en dus niet meer in aanmerking komen voor subsidies.

De vraagsteller is er zich van bewust dat 1996 een overgangsjaar wordt voor de subsidiëring van gemeentelijke rioleringswerken en dat de aanvragen dit jaar uitzonderlijk snel moeten worden afgehandeld. Het lid vreest echter dat door de huidige gang van zaken die gemeenten die de voorbije jaren heel wat inspanningen deden, worden achtergesteld. Een overgangsregeling voor bepaalde projecten zou hieraan kunnen verhelpen.

Daarom had de vraagsteller van de minister graag het volgende vernomen :

1. Worden dossiers waarvoor de aanbesteding reeds is gebeurd doch de gunning nog niet, in aanmerking genomen voor het subsidiëeringsprogramma 1996 en zo ja, onder welke voorwaarden ?

2. Bestaat de mogelijkheid om, gezien het korte tijdsbestek waarmee in 1996 moet worden gewerkt, ook dossiers in aanmerking te nemen waarvoor de gunning in 1996 is gebeurd en waarvan achteraf blijkt dat de gegunde werken in overeenstemming zijn met de voorwaarden die voor de betoelaging worden gesteld ?

3. Vindt de minister het gerechtvaardigd dat zijn administratie op 2 april 1996 directieven aan de gemeenten overmaakt die gebaseerd zijn op een besluit van 30 maart 1996, dat pas op 7 juni 1996 in het Belgisch Staatsblad is verschenen ?

2. Antwoord van de heer Theo Kelchtermans, Vlaams minister van Leefmilieu en Tewerkstelling

1. In het kader van het opgezette RIO-project werd met ingang van 1996 een decretaal onderbouwde subsidieregeling voor gemeentelijke riolen ingevoerd. Vorige jaren bestond ook een dergelijke subsidieregeling. Voor wat 1995 betreft, was deze opgenomen in het besluit van de Vlaamse regering van 1 februari 1995. Volgens dit besluit moest de aanbestedingsprocedure binnen drie maanden na betekening van de subsidiebelofte starten. De minister gaat er daarom van uit dat vele rioleringsprojecten van 1995 nu pas hun uitvoering op het terrein krijgen. De huidige subsidieregeling sluit echter aan bij deze van 1995, zodat de continuïteit verzekerd is gebleven.

De decretale onderbouw van de huidige subsidieregeling werd in de wet van 26 maart 1971 op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging ingevoerd bij decreet van 22 december 1995 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1996 (Belgisch Staatsblad van 30 december 1995). De concrete subsidieregels werden met toepassing van de nieuwe decretale regelgeving vastgesteld bij besluit van de Vlaamse regering van 30 maart 1996 (Belgisch Staatsblad van 7 juni 1996).

Overeenkomstig de nieuwe subsidieregeling komen enkel projecten in aanmerking die zijn opgenomen in het subsidiëringsprogramma voor het betrokken jaar. De minister gaat er daarom van uit dat de vraag van het lid betrekking heeft op rioleringsprojecten die zijn opgenomen in het subsidiëringsprogramma voor 1996.

Terecht wordt door het lid opgemerkt dat artikel 4, 3° van voormeld besluit van 30 maart 1996 bepaalt dat de gemeente, op straffe van verval van rechtswege van de gewestbijdrage, de kennisgeving van de goedkeuring van zijn inschrijving niet mag betekenen aan de betrokken aannemer voor de gemeente door de provinciegouverneur in kennis is gesteld van de definitieve beslissing van de gewestbijdrage.

Wat de procedurestappen vastgesteld door artikel 4, 1° en 2° van hetzelfde besluit van 30 maart 1996 betreft, moet worden onderstreept dat de toekenning van de gewestbijdrage gebeurt in de ontwerpfase 1 op basis van het voorontwerpdossier. In de ontwerpfase 2 is voorzien dat de kennisgeving door de provinciegouverneur de gemeente het recht geeft de aanbestedingsprocedure in te zetten.

Om voor subsidiëring in aanmerking te komen, moeten de voorgeschreven procedurestappen worden gevolgd. Op basis van de regels van behoorlijk bestuur belet echter niets dat deze procedurestappen versneld worden doorlopen voor dossiers die voor 7 juni 1996, de datum van de publikatie van het subsidiëringsbesluit in het Belgisch Staatsblad, in een administratief ver gevorderd stadium verkeerden. Belangrijk is de doelstelling van de procedurestappen voor ogen te houden, meer bepaald het waarborgen van de kwaliteit van het dossier, aldus de minister.

Het antwoord op de eerste vraag is dus positief op voorwaarde dat het dossier wordt onderworpen aan de onderscheiden voorgeschreven procedurestappen. Uit het doorlopen van deze pro-

cedure zal moeten blijken of de gewestbijdrage kan worden toegekend en of vervolgens het ontwerpdossier al of niet gewijzigd door de provinciegouverneur kan worden goedgekeurd. In geval het ontwerpdossier zonder enige wijziging wordt goedgekeurd, kan de gemeente op basis van de eerder ingezette aanbestedingsprocedure een aanvraag tot definitieve vaststelling van de gewestbijdrage bij de provinciegouverneur indienen. Pas na de kennisname van deze definitieve vaststelling mag tot gunning van de werken worden overgegaan.

2. Zoals reeds vermeld, bepaalt het artikel 4, 3° van het besluit van 30 maart 1996 dat de gemeente, op straffe van verval van rechtswege van de gewestbijdrage, de kennisgeving van de goedkeuring van zijn inschrijving niet mag betekenen aan de betrokken aannemer voor de gemeente door de provinciegouverneur in kennis is gesteld van de definitieve beslissing van de gewestbijdrage. Rioleringsprojecten die in strijd met deze bepalingen zijn gegund, kunnen volgens de huidige regeling niet in aanmerking komen voor subsidiëring.

De minister wil echter laten onderzoeken of voor deze werken een bijzondere overgangsregeling kan worden getroffen. Een belangrijke vraag daarbij is over hoeveel dossiers het in de praktijk gaat. Essentieel is verder dat enkel projecten die voldoen aan de technische vereisten en kwaliteitsnormen die door de VMM werden vooropgesteld in aanmerking komen, aldus de minister.

3. Dat de bevoegde pararegionale VMM haar onderrichtingen en toelichting bij het besluit van 30 maart 1996 onmiddellijk na de goedkeuring van dit besluit aan de gemeenten heeft bezorgd, vindt de minister niet alleen gerechtvaardigd maar zelfs noodzakelijk. Zoals bepaald in het artikel 11 heeft dit besluit immers uitwerking met ingang van 1 januari 1996 en was het wenselijk dat de gemeenten zo snel mogelijk correct werden geïnformeerd over de procedure voor subsidiëring van gemeentelijke riolen.

3. Replieken

De vraagsteller dankt de minister voor de mededeling dat hij zal laten onderzoeken of een overgangsregeling tot de mogelijkheden behoort. Het lid is het er verder volledig mee eens dat de kwaliteit van het dossier van doorslaggevend belang moet zijn.

Een ander lid merkt op dat er ook lopende projecten zijn die verleden jaar niet voor een toelage in aanmerking kwamen en die toch voldoen aan de vooropgestelde kwaliteitsnormen. Het gaat dan om rioleringswerken die verleden jaar minder prioritair werden geacht dan andere projecten, rekening houdend met het aantal te zuiveren inwonersequivalenten en het beschikbare budget. Er waren de voorbije jaren immers steeds meer projecten die aan de voorwaarden voldeden dan er middelen beschikbaar waren.

De minister bevestigt dat verleden jaar een aantal projecten op de zogenaamde reservelijst wer-

den geplaatst en uiteindelijk geen toelage kregen. Hij wil ook voor deze projecten laten onderzoeken over hoeveel dossiers het gaat en of een bijzondere regeling kan worden getroffen.

Een lid suggereert dat bij het toekennen van nieuwe subsidies eventueel rekening kan worden gehouden met de vraag of de gemeente reeds dergelijke projecten heeft uitgevoerd zonder tussenkomst vanwege het gewest.

– *Het incident is gesloten.*

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van woensdag 26 juni 1996

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen,
secretaris van de commissie**– Vraag om uitleg van mevrouw Yolande Avontroodt tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de rol van de huisarts bij de algemene vaccinatie tegen hepatitis B***1. Uiteenzetting door de vraagsteller*

Via de pers vernam ik dat op de Interministeriële Conferentie over de Volksgezondheid werd beslist dat baby's en adolescenten binnenkort gezamenlijk zullen worden ingeënt tegen hepatitis B. Voor baby's gebeurt de inenting via Kind en Gezin, voor adolescenten via het medisch schooltoezicht.

Graag vernam ik van de minister welke rol de huisarts hier krijgt. In antwoord op een interpellatie van de heer Strackx met betrekking tot de routinevaccinatie tegen hepatitis B op 19 maart 1996 antwoordde de minister dat een collectief systeem van inenting tegen hepatitis B zou worden opgezet waarbij drie actoren een rol zouden spelen : Kind en Gezin (K&G), het medisch schooltoezicht (MST) en last but not least de huisarts. Nu blijkt dat de huisarts volledig buiten spel wordt gezet. Kan de huisarts het vaccin via de Provinciale Gezondheidsdienst verkrijgen ? Kan het vaccin door de huisarts gratis worden toegediend ? Moet de patiënt het remgeld betalen of zal binnen de Interministeriële Conferentie over de Volksgezondheid een beslissing worden genomen om de meerkost van 8 miljoen frank aan remgelden te vergoeden ?

In een studie "Een economische evaluatie van routinevaccinatie tegen Hepatitis B in Vlaanderen", uitgevoerd in opdracht van Vlaamse overheid, komen de onderzoekers tot een aanzienlijk verschil in "vermeden kosten" tussen de verschillende strategieën, waarbij de strategie "alles via de huisarts" aanzienlijk duurder uitvalt (29,25 percent duurder, of 136.890.000 frank minder vermeden kosten). De vergelijking die zij maken is echter totaal mank :

1. Voor vaccinatie via K&G en MST wordt de kostprijs voor het vaccin gerekend op 400 frank per unit (kostprijs bij massa-verkoop aan de producent), voor vaccinatie door de huisarts wordt 680 frank gerekend, zijnde de publieksprijs. Wanneer de huisarts echter ook kan beschikken over het door de overheid aangekochte vaccin, dan maakt dat reeds een verschil van 49.140.000 frank.
2. In de studie wordt er van uitgegaan dat de kostprijs voor raadpleging bij de huisarts 550 frank is, terwijl daarin het remgeld begrepen is, dat door de overheid niet gefinancierd wordt. Het remgeld per raadpleging bedroeg ten tijde van de studie 165 frank. Wanneer het remgeld niet meegerekend wordt, vermindert de totale kostprijs met 28.957.500 frank. De argumentatie dat het remgeld ook een "kost" is, lijkt aannemelijk, maar dan dient ook in rekening gebracht worden dat in het overgrote deel van de gevallen de huisarts dichterbij is dan het consultatiebureau van K&G, wat minder tijdverlies en minder verplaatsingskosten voor de betrokken patiënten meebrengt. Ook deze kost werd niet verrekend.

De vermeden meerkost bij de "huisarts-strategie" moeten we dus al verminderen met 78.097.500 frank. Het blijft dus nog 58.792.500 frank duurder wanneer alles via de huisarts zou verlopen.

Er werd geen rekening gehouden met de bestaande situatie, namelijk dat K&G momenteel maximaal 70 percent van de vaccinaties voor zijn rekening neemt. In het Strategisch Plan stelt K&G zelf 75 percent covering van de zuigelingen als doelstelling. In de studie wordt er van uitgegaan dat de covering 90 percent moet bereiken. Dat betekent een stijging met ± 20 percent ten opzichte van de huidige toestand. Een kleine berekening : 65.000 kinderen x 20 percent x 3 vaccinaties maakt een stijging van 39.000 consulten bij K&G. In het Strategisch Plan is voorzien dat 14 minuten per consult moet uitgetrokken worden (max. 15 consulten per zitting van 3.30 uur bij maximale bezetting), waarbij zowel een arts als een verpleegster dienen betaald te worden. Dat maakt : 39.000 x 14 min. x 2 pers. = 18.200 te betalen méér uren. De exacte kostprijs daarvan kan niet zomaar berekend worden, gezien de verschillen in verloning van arts en verpleegster, en het verschil naargelang anciënniteit. Ik meen dat het realistisch is gemiddeld ± 1.350 frank per uur

te rekenen. Dit zal zowat identiek zijn als wat het de overheid zou kosten als de huisarts die vaccins voor zijn rekening zou nemen (gemiddeld 3,5 consulten per uur à (550-165 remgeld) = 1.347,5 frank per uur. Het verschil voor de Vlaamse overheid is wel dat K&G integraal gefinancierd wordt door de Vlaamse overheid, terwijl de consultaties bij de huisarts door de federale overheid gefinancierd worden.

Een aantal zaken werden helemaal niet in rekening gebracht :

1. de "omkadering" van Kind en Gezin zelf, namelijk de administratie, de gebouwen, de infrastructuur... Bovendien moet er rekening mee gehouden worden dat de infrastructuur nog zal moeten uitbreiden om de 90 percent covering te halen ;
2. de kosten die zullen veroorzaakt worden om campagne te voeren onder de bevolking om de 90 percent covering te halen. Immers, net voor die mensen die niet naar K&G gaan, zal een extra inspanning noodzakelijk zijn, en vermits K&G nu al maar mikt op 75 percent ondanks hun grote infrastructuur, de huisbezoeken door de verpleegster, enz..., zal het duur zijn om die laatste 15 percent te mobiliseren.

Het is – meen ik – ook duidelijk dat de kosten-batenanalyse van dergelijke campagne minder gunstig uitvalt naarmate de bereikte vaccinatiegraad lager is : een lagere vaccinatiegraad doet immers het aantal ziektegevallen, en daarmee ook de uitgaven, stijgen en de "vermeden kosten" dalen. De kosten-batenanalyse zal ook minder gunstig zijn naarmate meer gehervaccineerd moet worden als de vaccinaties niet correct uitgevoerd zijn.

Het is evenzeer duidelijk dat de huisartsen alleen zeker ook niet een maximale covering kunnen halen. De huisarts heeft anderzijds wel een aantal troeven die het beoogde doel in gunstige zin kunnen beïnvloeden :

1. de grote dichtheid van het huisartscorps, waardoor vlotte bereikbaarheid voor de patiënten gegarandeerd wordt ;
2. vertrouwdheid met de patiënt en zijn gezin. Daardoor kan de huisarts een belangrijke "preventiepromotor" zijn, wat het aantal vaccinaties ten goede zal komen.

Als huisartsen vragen wij dus zeker niet het alleenrecht op het toedienen van deze en andere vaccinaties, wel de erkenning als gelijkwaardige en gelijkbetrokkene partner in het vaccinatiebeleid.

Om dit te kunnen realiseren, dienen echter een aantal randvoorwaarden vervuld te worden waarbij de overheid een cruciale rol speelt :

- Er moet duidelijk gemaakt worden dat individuele preventie een taak is van de huisarts, en programmatische preventie een taak van de gestructureerde jeugdzorg, en dat deze taken complementair zijn.
- Een algemeen aanvaard protocol rond basisvaccinaties bij kinderen moet uitgewerkt worden, dat past in een toekomstgericht federaal en gewestelijk preventiebeleid.
- Er moet een aangepast financieringsbeleid zijn voor de ondersteuning van een efficiënte registratie en communicatie tussen huisartsen en jeugdzorgartsen.
- Consultaties in het kader van preventie dienen voor de patiënt gratis te zijn, of hij zich nu aanbiedt bij zijn huisarts of bij een van de diensten van gestructureerde jeugdzorg.

Een praktisch voorbeeld in die zin is het uitgeven (door de Vlaamse overheid) van een "preventiecheque voor Hepatitis B vaccinatie", om daarmee te beginnen. Daarmee kunnen de ouders zich met hun kind aanmelden, hetzij bij hun huisarts, hetzij bij K&G of MST. In geval van raadpleging bij de huisarts wordt een afscheurbaar deel van de cheque door de huisarts achtergehouden en na invulling van een aantal registratiegegevens doorgestuurd naar een centraal coördinatiecentrum.

Het ander deel van de cheque kunnen de patiënten samen met hun "getuigschrift voor verstrekte hulp" aanbieden in hun ziekenfonds, waarbij ze hun raadpleging integraal terugkrijgen, m.a.w. geen remgeld betalen. Het ziekenfonds verzamelt alle cheques en recupereert de totaliteit van die remgelden bij de Vlaamse overheid. Berekeningen tonen aan dat voor de zuigelingen de kostprijs op ongeveer 9 miljoen frank zou komen. Gezien het lagere geboortecijfer zal dit iets minder zijn.

Aangezien het de bedoeling van de overheid is om ook de 12-jarigen te vaccineren, komen daar

nog eens zowat evenveel vaccinaties bij, waardoor het totaalbedrag per jaar komt op minder dan 20 miljoen frank. Dat zal in ieder geval minder zijn dan de kostprijs voor de uitbreiding van de omkadering van K&G.

Voor de overheid betekent het in ieder geval een geringe kostprijs, en een grotere zekerheid op het bereiken van maximale covering. De vaccinatiegraad zal toenemen. Voor de huisartsen houdt het de erkenning in van hun rol in de preventie, m.n. de zorg voor de individuele preventie van hun patiënt. De artsen in de georganiseerde jeugdzorg kunnen hun werk doen zoals voorheen en zich nog meer gaan toeleggen op wat hun taak is : m.n. de programmatische preventie. In dat verband moet MST optreden waar een vermoeden van druggebruik is. Het is essentieel dat aan de doelgroep van druggebruikers actief vaccinatie aangeboden wordt. Kunnen daarvoor middelen vrijgemaakt worden als de registratie van druggebruik gestart wordt ?

2. Bijkomende vragen van ander lid

Een lid kan het pleidooi van de vraagsteller volgen. Hij heeft echter twee opmerkingen. Vooreerst is in de nabije toekomst een cocktail-vaccin te verwachten, waarin behalve vaccins tegen difterie, tetanus ..., ook het vaccin tegen hepatitis B zal opgenomen zijn. Verder is het lid van oordeel dat de huisartsen vaak zelf weinig werk maken van vaccinatie. Huisartsen kaarten vaccinatie zelden zelf aan bij hun patiënten, allicht omdat ze geen zicht hebben op de vaccinaties die de patiënt al gekregen heeft.

3. Antwoord van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid en repliek van de vraagsteller

De minister wil in herinnering brengen dat vastgesteld was dat algemene vaccinatie tegen hepatitis B noodzakelijk was. Niet iedereen was daarvan in het begin overtuigd. De voorgangster van de minister, minister Leona Detiège, gaf de opdracht tot een studie. Een studie is nooit alomvattend en definitief : telkens duiken nieuwe elementen op waarmee rekening gehouden moet worden. Een lid haalde zonet al een nieuw element aan.

Als overheid moet men zoeken naar de beste oplossing voor een probleem. Bureaucratische oplossingen moeten vermeden worden. In die zin is de minister geen voorstander van de preventiecheque. De preventiecheque vergt controle van de administratie en dus meer personeel. De administratie die bijkomende opdracht geven, staat in tegenstelling tot rationalisatie van de administratie.

Iedereen erkent dat een algemeen vaccinatieschema het best door Kind en Gezin, en MST gerealiseerd wordt. Niemand heeft ook beweerd dat er 100 percent covering gerealiseerd zal worden. Vanzelfsprekend moet een zo hoog mogelijke covering nagestreefd worden, maar de praktijk zal uitwijzen welke covering men bereikt.

Het belangrijkste is dat over het onderhandelde voorstel vrij snel een akkoord bereikt werd. De diensten waarover we beschikken, nl. Kind en Gezin, en MST, worden ingeschakeld. Daarnaast kan de gezondheidsinspectie in bepaalde omstandigheden gratis vaccins ter beschikking stellen. Dat is een praktisch en haalbaar systeem. Wat kan men meer doen ? Met een ander voorstel zou er trouwens geen akkoord geweest zijn.

Zoals een lid opmerkte, is de wijze waarop de huisarts aan cliëntbinding doet, ook belangrijk. De huisarts moet geen rol spelen, maar kan dat als hij wil.

De vraagsteller wil weten onder welke omstandigheden de huisarts via de gezondheidsinspectie het gratis vaccin zal kunnen aanbieden. Hoe zal men de risicogroepen bereiken ?

De risicogroepen zullen benaderd worden, repleceert de minister. Hoe dit moet verlopen wordt bekeken in overleg met de Vereniging voor Alcohol- en andere Drugproblemen (VAD) en het Interprovinciaal Aidscoördinaat (IPAC). De eerste bezorgdheid is nu het vaccinatieschema op gang te trekken, in overleg met de federale overheid. Een tweede opdracht is via de gezondheidsinspectie zoveel mogelijk mensen te bereiken. Grootscheepse campagnes zijn daartoe niet het beste instrument. De artsen van de gezondheidsinspectie zullen bepalen welke de risicogroepen zijn, waarvoor de huisartsen gratis vaccins ter beschikking zullen krijgen.

– *Het incident is gesloten.*

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van woensdag 26 juni 1996

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer Felix Strackx tot mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en Gezondheidsbeleid, over de financiering van het rusthuis Renaissance in Kuntich

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Enkele weken geleden deed de correctionele rechtbank van Leuven uitspraak in het dossier van het rusthuis Renaissance te Kuntich (Tienen). Renaissance was een luxerusthuis, met o.a. een overdekt zwembad, een verwarmde hondenkennel, een sauna en een filmzaal. Reeds enkele weken na zijn opening in 1991 ging het op de fles. Het had 288 miljoen gekost. Dat is tenminste het bedrag dat in de boekhouding werd teruggevonden.

Bij de financiering van de Renaissance hebben zich een aantal zeer merkwaardige feiten voorgedaan. Zo bepaalde het reglement van het Vlaams Fonds dat een staatswaarborg kon worden verleend voor leningen aangegaan door v.z.w.'s voor de realisatie van infrastructuur en uitrusting. Deze lening moest normaliter het gevolg zijn van een subsidieerbare investering. 60% van de kostprijs werd dan gesubsidieerd en 40% ontleend. Bovendien was zowel de subsidie als de lening geplafonneerd tot een wettelijk vastgesteld maximum per bed.

In de zaak Renaissance werd geen enkele van deze regels gerespecteerd. Hoewel het rusthuis niet subsidieerbaar was, kreeg het toch de waarborg van het Vlaams Fonds voor een lening. Bovendien werd het plafond per bed met een factor maal drie overschreden en als klap op de vuurpijl verleende het Vlaams Fonds waarborg voor de volle 100% van de kosten in plaats van de gebruikelijke 40%. Aan het bestuur van het rustoord Renaissance te Kuntich werd een lening gewaarborgd van zo maar eventjes 320 miljoen, waar dit – indien het al subsidieerbaar zou zijn geweest – maximaal 50 miljoen had mogen zijn, gezien het plafond per bed en de 40%-regel.

Nog onbegrijpelijker wordt het als men weet dat het gewaarborgd bedrag zelfs nog 32 miljoen méér is dan de 288 miljoen die het hele project heeft gekost. Nochtans schrijft de procedure voor dat bij elke geldopname aan de bank facturen moeten worden voorgelegd.

1. Hoe het mogelijk is geweest dat het Vlaams Fonds een waarborg verleende voor 320 miljoen, zijnde 30 miljoen meer dan de kostprijs en 270 miljoen meer dan het maximum ? Kon slechts één ambtenaar hierover beslissen ? Zou een dergelijke zaak zich kunnen herhalen bij het VIPA ?
2. Hoe konden deze gelden ter beschikking worden gesteld door de bank zonder uitgavenbewijzen voor de 32 miljoen ? Door wie is er bevel gegeven uit te betalen op voorlegging van facturen voor bloemen, mercedesen, reizen, recepties e.d. ? Gaat de ASLK hierin vrijuit ?
3. Welke instantie heeft de interesten vergoed voor de opgenomen gelden ? Hoeveel heeft het delgen van de lening van Renaissance de belastingbetaler gekost ? Heeft de ASLK ook een deel op zich genomen ?

2. Antwoord van mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister van Financiën, Begroting en gezondheidsbeleid, en repliek van enkele leden

Voor de bouw en de uitrusting van het rusthuis Renaissance werden in de periode van december 1988 tot februari 1991 door de ASLK zeven leningen toegestaan voor een totaal bedrag van 288.197.000 frank in hoofdsom. De leningsovereenkomsten werden voor het Vlaams Fonds voor de bouw van de Ziekenhuizen en Medisch-sociale Instellingen medeondertekend door een ambtenaar die tot die ondertekening gemachtigd was bij een ministerieel besluit van de toenmalige gemeenschapsminister van Volksgezondheid en Brusselse Aangelegenheden van 7 november 1988.

Naar aanleiding van een administratief onderzoek dat medio 1991 met betrekking tot de waarborgverlening voor het rusthuis Renaissance werd gevoerd, is gebleken dat de waarborg geenszins werd verleend conform de toen geldende reglementering. Niet alleen waren tal van voorwaarden voor het verlenen van de waarborg niet vervuld, maar bovendien overschreed het gewaarborgde bedrag (totaal bedrag van de leningen) ruimschoots het volgens de reglemen-

tering maximaal toegelaten bedrag (ca. 67 mio frank.).

Aangezien de betrokken ambtenaar de overheidswaARBorg had verleend met overtreding van de ter zake geldende reglementering en hij aldus manifest buiten de hem verleende bevoegdheid had gehandeld, werd hij eerst van zijn bevoegdheid inzake het Vlaams Fonds voor de bouw van de Ziekenhuizen en Medisch-sociale Instellingen ontheven en vervolgens in het belang van de dienst geschorst. De betrokken ambtenaar werd strafrechtelijk vervolgd en veroordeeld bij vonnis van de correctionele rechtbank te Leuven van 11 maart 1996. Het betreft evenwel geen definitieve uitspraak, aangezien tegen het vonnis hoger beroep werd aangetekend.

Eind augustus 1991 heeft de ASLK de Vlaamse Gemeenschap in gebreke gesteld tot betaling van een bedrag van 312.059.364 frank (bedrag van de leningen en van de interesten op 19 augustus 1991). Daarop werden onderhandelingen gevoerd tussen de Vlaamse administratie en vertegenwoordigers van de ASLK, die evenwel niet tot een concrete oplossing hebben geleid. Op 1 maart 1994 heeft de ASLK de Vlaamse Gemeenschap gedagvaard voor de rechtbank van eerste aanleg te Brussel. De zaak zal eind dit jaar worden behandeld. Van de afloop van deze rechtszaak, die mogelijk nog jaren kan aanslepen – indien hoger beroep en eventueel een voorziening in cassatie worden ingesteld – zal afhangen hoeveel de Vlaamse Gemeenschap uiteindelijk dient te betalen.

De Vlaamse Gemeenschap is van oordeel dat in deze zaak de bankiersaansprakelijkheid van de ASLK in het gedrang is. Zij heeft immers noch de kredietwaardigheid van de ontlener noch de rentabiliteit van het project ernstig onderzocht, maar zich bij de kredietverlening blijkbaar uitsluitend gebaseerd op de overheidswaARBorg. Nochtans kan dergelijke waARBorg volgens de rechtsleer slechts als aanvullend worden beschouwd. Bovendien had de ASLK moeten weten dat de waARBorg niet conform de geldende reglementering – en dus niet wettig – werd verleend. De ASLK heeft bij de kredietverlening dan ook uiterst onzorgvuldig gehandeld.

Het is daarom steeds mijn stelling geweest dat minstens een deel van deze schuld gedragen moet worden door de ASLK. Aangezien de ASLK hiertoe niet bereid was, hebben de onderhandelingen echter geen resultaat opgeleverd. Ik

blijf er niettemin bij dat minstens een gedeelte door de ASLK gedragen zou moeten worden omdat deze m.i. onmiskenbaar nalatigheden begaan heeft.

Kon slechts één ambtenaar hierover beslissen ? De waARBorgverlening was en is gedelegeerd aan ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschap. De waARBorgverlening is immers complementair aan de subsidiëring. De subsidietoekenning wordt thans binnen de coördinatiecommissie VIPA administratief afgerond en voor beslissing aan mij overgemaakt. Complementair wordt de formele waARBorgverlening nadien afgehandeld.

De waARBorgverlening wordt thans in naam van de minister uitgevoerd door de secretaris-generaal van het departement WVC. Voor de uitvoering van deze opdracht worden hem door de Vlaamse Gemeenschap een aantal personeelsleden ter beschikking gesteld. De minister delegeert een groot deel van zijn/haar bevoegdheden voor het VIPA aan de secretaris-generaal, die op zijn beurt deze taken kan delegeren aan de ambtenaren van niveau 1 van zijn departement (zie hierover het besluit over het financieel beheer van het VIPA van 6 juli 1994).

Uiteraard rekent de minister erop dat zijn/haar ambtenaren zich schikken naar de bestaande reglementering. Het evaluatiesysteem dat werd ingesteld bij het invoeren van het nieuwe statuut van de Vlaamse ambtenaren (besluit van de Vlaamse regering van 24 november 1993) moet erover waken dat de ambtenaren de hen opgelegde taken correct ten uitvoer brengen. Hoe dan ook speelt bij delegatie de persoonlijke verantwoordelijkheid van de ambtenaar, indien hij bewust tegen de reglementering in zou handelen.

Zou een dergelijke zaak zich kunnen herhalen bij het VIPA ? Terwijl in het verleden de reglementering inzake waARBorgverlening nauwelijks op punt stond of niet adequaat was, is deze sinds '92-'93 sterk uitgebouwd. Zoals in de andere domeinen waarin waARBorgen worden verleend, werd in VIPA : 1. een standaardpremie opgelegd voor de waARBorgtoekenning ; 2. de waARBorg beperkt, zodat ook de bank steeds een risico loopt. In VIPA worden de interesten slechts tot OLO-tarief gewaARBorgd.

De specifieke reglementering binnen VIPA (art. 24 van het nieuwe procedurebesluit van het VIPA) geeft bovendien aan dat : 1. de investeringswaARBorg enkel kan worden verleend indien de initiatiefnemer een subsidiebeslissing heeft

gekregen (art. 24 § 1) ; 2. de investeringswaarborg 2/3 van de maximum investeringssubsidie bedraagt (art. 24 § 2).

Het verschil inzake waarborgcontrole, thans en vroeger, is dan ook opvallend. Het Rekenhof heeft trouwens ook een auditeur aangesteld met als hoofdopdracht de controle van het VIPA.

Ik geef grif toe dat het voor de betrokken ambtenaren wellicht moeilijk is negatief te moeten reageren op vragen tot waarborguitbreiding. De weigering houdt immers mogelijks in dat zorgbehoevenden op straat komen te staan, dat personeel moet worden afgedankt, etc. Maar de huidige reglementering geeft bewust quasi geen speelruimte. Ook het Rekenhof ziet er – m.i. volko-

men terecht – op toe dat de enge spelregels niet breed worden geïnterpreteerd.

De Vlaamse Gemeenschap heeft dus nog niets aan ASLK betaald. Een lid vraagt zich af of dat wel goed is. De rechtbank zal allicht een gedeelde verantwoordelijkheid uitspreken. Zal de Vlaamse Gemeenschap dan ook geen interesten moeten betalen ?

Een ander lid vraagt zich af waarom de Vlaamse Gemeenschap geen geding inspant ten aanzien van de ASLK ?

De minister antwoordt dat er nog een lange procedure te wachten staat.

– *Het incident is gesloten.*

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van woensdag 26 juni 1996

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen,
secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer Eddy Schuermans tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de afschaffing van de afstandsverklaring van het vroegere Rijksfonds voor Sociale Reclassering van Mindervaliden

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap ressorteert onder de Vlaamse Gemeenschap en heeft als hoofddoel de sociale integratie van de gehandicapte te bevorderen. Voor de oprichting van het Vlaams Fonds in 1990 waren er twee instellingen : het Rijksfonds voor Sociale Reclassering van de Mindervaliden (federaal) en het Fonds voor Medische, Sociale en Pedagogische Zorg voor Gehandicapten (onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap sinds 1980).

In het verleden werden er bij het Rijksfonds tegemoetkomingen verleend aan personen die ten gevolge van een ongeval gehandicapt werden. Het ging hier om voorschotten die betaald werden terwijl men op de definitieve uitspraak van het vonnis wachtte. Om deze voorschotten te kunnen ontvangen diende er door de persoon in kwestie een afstandsverklaring te worden getekend. Op die manier had het Rijksfonds de mogelijkheid en het recht om de verkregen tegemoetkoming bij de uitspraak te kunnen terugvorderen. Vermits definitieve uitspraken vaak jarenlang op zich lieten wachten, hadden de slachtoffers op deze manier de mogelijkheid om noodzakelijke aanpassingen uit te voeren of hulpmiddelen aan te kopen.

Het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap echter verleent geen tegemoetkomingen meer vooraleer het bewijs geleverd kan worden van een definitieve uitspraak. Dit betekent dus dat minder begoede slachtoffers vaak jaren lang moeten wachten vooraleer ze noodzakelijke aankopen of aanpassingen kunnen doen, vermits ze het geld niet hebben. Het systeem met afstandsverklaring zoals toegepast door het Rijksfonds bleek noch-

tans een goede werking te hebben. De uiteindelijke kost voor het Fonds bleef immers identiek of er was geen administratieve meerkost, en de slachtoffers waren ermee gebaat.

Waarom werd het systeem van afstandsverklaring zoals toegepast door het Rijksfonds afgeschaft en is er geen mogelijkheid dat dit systeem terug ingevoerd wordt ?

2. Antwoord van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

De afstandsverklaring werd afgeschaft bij de oprichting van het Vlaams Fonds (VFSIPH). Daar waren diverse redenen voor : de tijd- en geldroerende terugvorderingsprocedures, het feit dat de afstandsverklaring een goodwill-overeenkomst is en geen harde verbintenis.

Het Vlaams Fonds overweegt nu terug de mogelijkheid tot het geven van voorschotten aan personen die door een ongeval gehandicapt worden. Dat zou dan gekoppeld worden aan een contractuele subrogatie : de indeplaatsstelling met intrede in de rechten van de schuldeiser door een derde die de schuldeiser heeft betaald.

Het Vlaams Fonds is beter gewapend om de belangen van het slachtoffer te verdedigen. Het fonds kan dit volgens de bepalingen van artikel 6 van het decreet van juli 1990.

Op dit ogenblik is er in het Vlaams Fonds nog geen eensgezindheid over het concept. De raad van bestuur is voorstander van een exhaustieve opsomming van alle gevallen waarvoor voorschotten gegeven kunnen worden. De administratie ziet dat niet zitten en pleit voor een kader dat de algemene principes betreffende de verzekering en de schuldige derde omvat. Die principes kunnen dan geïnterpreteerd worden naargelang van de concrete situatie. De minister wacht dus op een concreet voorstel van het Vlaams Fonds.

3. Repliek van de vraagsteller

Essentieel is dat het principe weer ingevoerd wordt, meent de heer Eddy Schuermans. Hoe dit gerealiseerd wordt, is niet onze aangelegenheid. Het lid hoopt wel dat het voorstel niet te lang op zich laat wachten.

– Het incident is gesloten.

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van woensdag 26 juni 1996

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van mevrouw Yolande Avontroodt tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over het overleg tussen de federale en de Vlaamse regering betreffende de financiering van de onderhoudstoelagen voor de autonome revalidatiecentra

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Mijn vraag om uitleg rond de onderhoudstoelage van de autonome revalidatiecentra is het gevolg van de actualiteitsvraag van de heer Goutry aan mevrouw De Galan, federaal minister van Sociale Zaken, op 14 mei laatstleden. Ook u hebt ongetwijfeld het verslag van de Commissie voor Sociale Zaken gelezen. Hopelijk wordt vandaag de laatste set gespeeld in dit ping-pongspelletje van verantwoordelijkheden.

Wat mij vooral blijft verontrusten zijn de volgende knelpunten.

1. U werd niet uitgenodigd op de interministeriële conferentie (IMC) Volksgezondheid, hoewel u op de interpellatie van de heer Bart Vandendriessche (op 21 maart 1996) zeer duidelijk het volgende geantwoord hebt : "Informeel weten we dat begin april de interministeriële conferentie voor Volksgezondheid zou plaatsvinden en dat ik als gesprekspartner mee aan tafel moet kunnen zitten". U wachtte op de formele uitnodiging, die blijkbaar niet kwam.
2. Mevrouw De Galan verwijt de Vlaamse regering dat er geen overleg plaatsvond, noch met ministerie Sociale Zaken, noch met RIZIV om de onderhoudstoelagen eenzijdig af te schaffen per 1 januari 1996. Nochtans was de problematiek reeds bekend sedert mei 1995.
3. Wat de problematiek van het verzekeringscomité betreft is het zo dat het College van Geneesheren Directeurs (CGD) het verzekeringscomité van het RIZIV ondervraagd heeft, aangezien de berekening van de individuele forfaits verhoogd moet worden, wat financiële repercussies heeft op de begroting

Revalidatie bij de afschaffing van de toelagen door de gemeenschappen.

Hier moet worden gesteld dat ± 75 percent van de ex-Rijksfondscentra inderdaad tot de Vlaamse Gemeenschap behoren. Dit is dan het tweede element in de asymmetrie ten aanzien van de Communauté française.

U hebt trouwens uw collega Taminiaux aan Waalse zijde benaderd om zich in een zelfde statuut in te schrijven. Is dit akkoord dan bereikt ?

Mevrouw De Galan besloot trouwens de actualiteitsvraag met te stellen dat het mogelijk is om via conventies de onderhoudstoelagen te regelen op voorwaarde dat de asymmetrie tussen de Vlaamse en de Franstalige Gemeenschap gecompenseerd wordt.

Een en ander kadert in een bredere benadering van de motorische autonome revalidatiecentra, waarbij hun vraag naar een betere organisatie niet uit het oog verloren mag worden. Er zou op dit terrein ook sprake zijn van een verschuiving naar de thuiszorg en thuisbehandeling. Daarover stel ik me nochtans vragen aangezien thuisbehandeling van zwaar gehandicapten met oog op revalidatie, een zeer gespecialiseerde discipline is.

Als we nog maar de evolutie in het aantal verkeersongevallen voor ogen houden zou een bedreiging van de continuïteit in deze sector zeker de revalidatie van vaak jonge mensen in het gedrang brengen. Daarnaast worden er ook vaak slachtoffers van cerebrovasculaire acciden-ten (CVA's) behandeld. Gezien de demografische evolutie zal ook dit deel toenemen.

Motorische revalidatie is inhoudelijk een zeer opbouwend werk, waar met monnikengeduld vaak letterlijk kleine stappen vooruit gezet worden. In die zin kunnen er geen schouders genoeg onder geplaatst worden om de sector te steunen.

2. Antwoord van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

De minister werd inderdaad niet uitgenodigd op de IMC, zijn collega voor Volksgezondheid, mevrouw Wivina Demeester-De Meyer wel. Er bestaat nogal wat verwarring over de bevoegdheden Volksgezondheid en Welzijn enerzijds, en federale overheid en gemeenschappen anderzijds.

De problematiek gaat terug tot de hertekening van de fondsen. Dan zijn de herschikkingen gebeurd. De revalidatiecentra zijn toen opnieuw toegewezen aan het federale niveau. Over de onderhoudstoelagen is dan een zekere dubbelzinnigheid ontstaan. Op dat ogenblik heeft men het nagelaten om klaarheid te scheppen. Maar volgens de minister wijst alles erop dat de onderhoudstoelagen een federale verplichting zijn.

De minister heeft met minister De Galan en haar kabinet contact gehad over deze problematiek. De houding van minister De Galan is tot nog toe afwijzend.

Volgens de minister zijn er voldoende argumenten voor de Vlaamse Gemeenschap om het been stijf te houden en te blijven aandringen dat het federale niveau de onderhoudstoelagen op zich zou nemen.

Er is ook overleg met minister Taminiaux van de Franstalige Gemeenschap. Zij betalen wel de onderhoudstoelagen. Het gaat wel om een veel beperkter bedrag, nl. 20 mio, dat alleen aan de extra-murale revalidatiecentra betaald wordt. De Waalse regering dringt sinds kort wel aan op een

strikttere toepassing van de onderhoudstoelagen voor revalidatiecentra (Belgisch Staatsblad van mei 1996). Minister Taminiaux heeft aan de minister wel bevestigd dat een evaluatie van de onderhoudstoelagen nodig is. Op basis daarvan wil men tot een definitieve beslissing komen. Op dit ogenblik is de discussie dus nog niet afgerond.

3. Repliek van de vraagsteller en antwoord van de minister

Mevrouw Yolande Avontroodt vindt dat de minister geen echt antwoord gegeven heeft. Minister De Galan stelt duidelijk dat de onderhoudstoelagen binnen de conventies vergoed kunnen worden, als de asymmetrie tussen de Vlaamse en de Franstalige Gemeenschap weggevoerd is. Wat is het antwoord van de minister aan de sector ?

De minister repliceert dat hij minister Taminiaux niet kan dwingen. De minister hoopt het hard te kunnen maken dat het Riziv tegemoetkomt in de onderhoudstoelagen.

– *Het incident is gesloten.*

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Welzijn, Gezondheid en Gezin

Vergadering van woensdag 27 juni 1996

Vaste verslaggever : de heer Guy Swennen,
secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van mevrouw Veerle Heeren tot de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, over de werkingstoelagen voor de niet-autonome revalidatiecentra in de Vlaamse psychiatrische ziekenhuizen

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

Sedert 1 januari 1995 werden de werkingstoelagen voor de niet-autonome revalidatiecentra in de Vlaamse psychiatrische ziekenhuizen afgeschaft. Voorheen ontvingen deze psychiatrische ziekenhuizen gemiddeld 2,4 miljoen frank per jaar aan onderhoudstoelagen voor hun revalidatiecentrum van het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap (VFSIPH). Dat bedrag vertegenwoordigt 0,3 % tot 2,1% van het totale budget van die ziekenhuizen.

Door de beslissing tot afschaffing van de werkingstoelagen, nadat in 1987 reeds de investeringstoelagen werden afgeschaft, komt de Vlaamse Gemeenschap niet meer tegemoet in de financiering van die revalidatiecentra. Daarboven kunnen tot op heden de werkingstoelagen niet gerecupereerd worden via een herziening van de verpleegdagprijs. In Waalse ziekenhuizen blijkt echter dat de werkingstoelagen nog steeds uitbetaald worden en dat de inspectie van de revalidatiecentra niet op de hoogte is van een eventuele wijziging van deze situatie.

1. Wat was de reden om de werkingstoelagen voor de niet-autonome revalidatiecentra af te schaffen ?
2. Welke besparingen heeft de afschaffing van de werkingstoelagen voor de Vlaamse Gemeenschap opgeleverd ?
3. Erkent de minister de stelling dat revalidatiecentra in psychiatrische ziekenhuizen onmiskenbaar zijn voor het genezingsproces van psychiatrische patiënten ? Zo ja, welke financiële maatregelen wenst u te nemen zodat het behoud van de revalidatiecentra bestendig kan worden ?

4. Hebt u reeds overleg gehad met de federale minister van Volksgezondheid om aan deze ongelijke maatregel een einde te stellen ? Wanneer staat deze problematiek op de agenda van de Interministeriële Conferentie voor de Volksgezondheid en wat zal uw standpunt zijn ?

2. Antwoord van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn

Het gaat hier om een bijzonder complexe materie, antwoordt de minister.

Gelet op de beperkte impact op het totale budget van de revalidatiecentra, kan men deze "onderhoudstoelagen" bezwaarlijk bestempelen als volwaardige werkingstoelagen. Het gaat dus eigenlijk om onderhoudstoelagen.

De onderhoudstoelagen werden ingesteld in een periode dat de revalidatiesector in volle uitbouw was (1968) en uit de bedragen en wijze van berekenen kan men afleiden dat het hier veeleer om een incentive ging voor een kwalitatief hoogstaande uitbouw van deze centra.

Intussen heeft de revalidatiesector zich ontwikkeld tot een dicht netwerk van voorzieningen, zowel binnen als buiten de ziekenhuizen. Hierdoor zijn de onderhoudstoelagen stilaan tot een anachronisme geworden. Zij stonden een meer adequate en bijdetijdse subsidiëring in de weg en inzonderheid in de in ziekenhuizen geïntegreerde centra (de "niet-autonome" centra) was het moeilijk zicht te krijgen op mogelijke overlappingen met andere vormen van subsidiëring van ziekenhuizen, b.v. via de ligdagprijs.

Gelet op het feit dat het Vlaams Fonds voor Sociale Integratie van Personen met een Handicap zoals alle overheidsinstellingen de beschikbare middelen zo zorgvuldig en zo doelmatig mogelijk moet besteden, inzonderheid ten bate van de eigenlijke gehandicaptenzorg, werd in 1994 besloten tot een afschaffing van de onderhoudstoelagen.

Voor de niet-autonome centra (gebonden aan ziekenhuizen) werd gedacht aan een integratie in erkenning en subsidiëring van de ziekenhuizen, die de onderhoudstoelagen volledig overbodig zou maken.

Voor de autonome centra (niet gebonden aan ziekenhuizen) werd een even groot bedrag als wat ter beschikking was voor deze toelagen, toe-

gevoegd aan de kredieten voor investeringstoelagen. Deze investeringstoelagen worden nu overigens ook voor deze centra toegekend volgens de nieuwe regels van de VIPA-reglementering. Het geld werd dus niet aan de sector onttrokken.

Welke besparingen heeft de afschaffing van de werkingstoelagen voor de Vlaamse Gemeenschap opgeleverd? Voor de niet-autonome revalidatiecentra was dit 110 mio in 1993, waarvan 73 mio voor centra in psychiatrische ziekenhuizen. De onderhoudstoelagen kunnen hier niet los gezien worden van RIZIV-revalidatieconventies (in algemene ziekenhuizen), ligdagprijs (in algemene en psychiatrische ziekenhuizen) en globale subsidiëring voor investeringen in ziekenhuizen. Zeker indien men rekening houdt met de hierboven geschetste historische evolutie, is het moeilijk te bepalen of en voor welk bedrag de afschaffing op termijn een besparing vertegenwoordigt.

Het aspect revalidatie, of de term die in deze sector vaak gebruikt wordt, rehabilitatie, is inderdaad een essentieel deel geworden van elke intramurale psychiatrische behandeling. Revalidatie in de psychiatrie verschilt van andere vormen van revalidatie, b.v. de locomotorische revalidatie, logopedie. De revalidatie in psychiatrie past in een globaal kader waarin ook andere methodieken ingebracht kunnen worden. Voor het geheel van de gezondheidszorg is de financiering zeer complex. Er moet gestreefd worden naar forfaitaire alomvattende financiering. De vraag moet daarom gesteld worden of een aparte, specifieke erkenning en subsidiëring van dit deel van de behandeling en begeleiding nog zinvol is. Revalidatie is hier veeleer één van de functies van het ziekenhuis, meer dan een aparte dienst naast de andere diensten. Bij het vaststellen van de regels voor berekening van de ligdagprijs werden voor de psychiatrische ziekenhuizen in het verleden meer en meer revalidatie-aspecten opgenomen. Waar dit nog in onvoldoende mate het geval is, moet het volledig binnen de normen en regels van het revalidatiegebeuren onderzocht worden.

Wat het overleg met de federale minister betreft, de minister heeft het probleem zelf in een bilateraal gesprek aan de orde gesteld. Maar in de IMC Volksgezondheid waar die materie behandeld wordt, zit mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, Vlaams minister bevoegd voor Volksgezondheid mee aan tafel. De minister zelf neemt daar niet aan deel, hoewel de revalidatiecentra formeel onder zijn bevoegdheid van Welzijn val-

len. Vroeger was er geen probleem omdat Volksgezondheid en Welzijn onder de bevoegdheid van dezelfde Vlaamse minister viel.

Omdat deze kwestie nog niet rijp werd geacht voor een grondige discussie, werd dit punt in het verleden van de agenda van de interministeriële conferentie afgevoerd. In het kader van de problematiek van de reconversie in de psychiatrie kan de kwestie van de afgeschafte onderhoudstoelagen in de toekomst echter opnieuw ter sprake komen.

Ik ben alleszins van mening, dat de financiering van de intramurale psychiatrie al de essentiële aspecten hiervan moet omvatten en dit op een zo weinig mogelijk versnipperde wijze, zodat complementen van buitenuit overbodig worden.

3. Repliek van de vraagsteller en antwoord van de minister

Mevrouw Veerle Heeren wijst op de beslissing aan Waalse zijde waardoor voor de extra-murale revalidatiecentra in een tegemoetkoming voorzien wordt. Mag men daaruit concluderen dat de onderhoudstoelagen voor de intramurale centra een Riziv-materie zijn? Federale volksvertegenwoordigers wijzen erop dat minister De Galan niet geneigd is de onderhoudstoelagen voor de revalidatiecentra te bekostigen op federaal niveau, zolang de Waalse overheid de onderhoudstoelagen voor de autonome revalidatiecentra financiert.

De situatie is niet eenduidig, antwoordt de minister. Intramurale én extramurale centra vallen onder zowel het ex-Rijksfonds als onder het Riziv. Voor de intramurale centra is er wel het vermoeden dat er een dubbele subsidiëring is.

Wat de houding van het federale niveau betreft, zijn de signalen niet eenduidig. De minister verwijst naar zijn antwoord op de vraag om uitleg van mevrouw Yolande Avontroodt over de onderhoudstoelagen voor de autonome revalidatiecentra van 26 juni. Volgens mevrouw Yolande Avontroodt zou het verzekeringscomité wel bereid zijn tot tegemoetkoming. De minister zal de voorzitter van het verzekeringscomité opnieuw uitnodigen in een poging om een doorbraak te realiseren.

– *Het incident is gesloten.*

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van donderdag 27 juni 1996

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer Didier Ramoudt tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over het laten stilleggen van de zandwinning in de duinen van Adinkerke

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller herinnert er de minister aan dat hij op 3 mei 1995 via een persmededeling heeft laten weten dat hij een illegale zandwinning in de duinen van Adinkerke heeft laten stilleggen. Volgens de inlichtingen waarover de vraagsteller beschikt vonden deze werken plaats in het ontginningsgebied overeenkomstig het gewestplan Veurne-Westkust (KB 1976), vlak naast het tracé van de A18, die momenteel, na jaren vertraging, in volle aanleg is. Naar verluidt, zo gaat de spreker verder, werd er voor deze werken op 30 april 1987 door de toenmalige minister van Economie en Werkgelegenheid een exploitatievergunning afgeleverd voor de duur van 15 jaar, en dit met het oog op de bevoorrading van de werken van de A18 met funderingszand, samen met een bouwvergunning. De ontginning werd aangevat op 31 mei 1988.

Tot op vandaag was de overheid volgens de spreker op de hoogte van deze exploitatie. Zo wordt door het Instituut voor Natuurbehoud in haar rapport A93.39 van 2 maart 1993 uitdrukkelijk opgemerkt dat de desbetreffende gronden reeds geëxploiteerd worden als zandwinningsgroeve waarbij het de bedoeling is om, eenmaal de exploitatie een einde zal genomen hebben, de natuurwaarden te herstellen. Dit rapport diende als voordracht voor de aanduiding van de duingebieden en werd ter inzage gelegd naar aanleiding van het openbaar onderzoek. Het standpunt van het Instituut voor Natuurbehoud werd eveneens meegedeeld door de voorganger van de minister, de heer Theo Kelchtermans, aan de Raad van State op 9 februari 1994. Eveneens in een schrijven van 30 september 1993 vanwege het Bestuur Natuurlijke Rijkdommen werd aan de ontginning meegedeeld dat hij wel degelijk

over een vergunning beschikt om daar afgravingen te verrichten.

De vraagsteller maakt er de minister bovendien op attent dat ook de autoweg A18, die paalt aan deze zandgroeve en in aanleg is, zich in het beschermde duin- en landbouwgebied bevindt. Voor de aanleg van een spaarbekken van Aminal werd op deze beschermingsregeling een uitzondering gemaakt, zoals decretaal voorzien. Daarnaast is ook het tracé zelf van de A18, inbegrepen de betonnen taluds, in het beschermde duingebied gesitueerd, en dit over een lengte van ongeveer 150 meter. Het is duidelijk dat dit tracé niet onder de decretaal voorziene uitzonderingen valt, en het is zelfs twijfelachtig of het wachtbekken daar wel onder valt. De vraagsteller illustreert dit alles aan de hand van grondplan P26A-P51A van de Administratie Wegeninfrastructuur en Verkeer van 16 januari 1996.

In dit verband had de spreker graag een antwoord gehad op drie concrete vragen : (1) Vindt de minister het redelijk en zorgvuldig dat de overheid pas na bijna negen jaar na de afgifte van de bouwvergunning een vermeend verval van de vergunning meent te moeten vaststellen ? Is het risico niet groot dat de overheid een aanzienlijke schadevergoeding zal moeten betalen met alle gevolgen van dien ? Welke rechtszekerheid hebben onze bedrijven nog ? (2) In hoeverre bevindt de autoweg A18 zich ook niet in het beschermde duin- en landbouwgebied ? (3) Zijn er nog alternatieve zandwinningswerken die in aanvraag zijn en waar zijn die gelegen ?

2. Antwoord van de minister

De minister antwoordt op de eerste vraag, over het stilleggen van de zandwinning in Adinkerke, dat de Afdeling West-Vlaanderen van AROHM de bedoelde zandwinning van de NV Florizoone op 3 mei 1996 heeft stilgelegd omdat de zandwinningswerken werden uitgevoerd zonder de nodige bouwvergunning. De vroeger verleende bouwvergunning bleek immers reeds vervallen te zijn. De stedenbouwwet bepaalt dat bouwvergunningen van rechtswege vervallen indien de vergunninghouder niet binnen een termijn van één jaar na afgifte van de bouwvergunning met de werken is begonnen (artikel 52 van de stedenbouwwet van 29 maart 1962). Dit is een verval van rechtswege. Er is met andere woorden geen voorafgaande tussenkomst van de gemachtigde ambtenaar nodig om de vergunning vervallen te verklaren : de wet zelf bepaalt het verval. Wie werken uitvoert op grond van een vervallen

bouwvergunning, pleegt een stedenbouwmisdrijf. Bij de zandwinningswerken te Adinkerke heeft de gemachtigde ambtenaar vastgesteld dat de bouwvergunning, die verleend was in 1987, een jaar later, in 1988, vervallen was omdat de werken niet werden aangevat. Er is bovendien nooit een nieuwe bouwvergunning aangevraagd voor de werken, zodat de zandwinning zonder geldige bouwvergunning, dus in strijd met de wet, werd uitgevoerd. De werken zijn om deze reden stilgelegd.

Op de tweede vraag antwoordt de minister dat er voor de aanleg van de A18 tussen Adinkerke en de Franse grens een bouwvergunning werd verleend op 16 januari 1996, nadat de bouw aanvraag inclusief het milieueffect-rapport werd onderworpen aan een openbaar onderzoek. Er is onder meer een toelating verleend door de Afdeling Monumenten en Landschappen en een gunstig advies door de Afdeling Natuur, mits een aantal vergunningsvoorwaarden werden opgelegd. In de bouwvergunning werden deze vergunningsvoorwaarden integraal ingeschreven en ze dienen strikt te worden nageleefd. Deze voorwaarden houden in dat de aanleg van de wachtkom voor de aanleg van de A18 in het door het duinendecreet beschermde gebied tegelijkertijd wordt opgevat als een natuurontwikkelingsproject om de abiotische milieucondities van de duin-polder-overgangszone te optimaliseren, waardoor de potentiële natuurwaarden van het terrein kunnen gerealiseerd worden. Dit betekent dat een meerwaarde voor de natuur wordt gecreëerd tegenover de vroegere situatie, mits de strikte naleving van de voorwaarden. De voorwaarden gaan concreet over onder meer de helling van de afgraving, het behoud van de duin-polder-overgang, de aanleg van eco-tunnels, het schrappen van de oorspronkelijk voorziene dienstweg door het gebied, enzovoort. Na de uitvoering van de werken wordt het natuurtechnisch beheer van het terrein toevertrouwd aan de Afdeling Natuur. Als het tracé van de A18 al door het beschermde duinengebied loopt, zo stelt de minister, dan betreft het hier hooguit een zeer smalle strook van 5 à 10 meter breed. (*)

Op de derde vraag antwoordt de minister dat de overige vergunde zandwinningswerken in de kustzone gelegen zijn : (1) aan de IJzermonding te Nieuwpoort. De zandwinning daar is vergund met het

doel het slik- en schorregebied van de IJzermonding te herstellen. De bouwvergunning dateert van 16 februari 1996 en is momenteel in uitvoering. (2) te Zuienkerke. De bouwvergunning daar is verleend op 20 maart 1996 aan de NV Florizoone en is momenteel in uitvoering. Het zand is bestemd voor diverse projecten over gans de provincie West-Vlaanderen. Daarnaast is er ook een bouw aanvraag aanhangig op naam van ASWEBO voor een ontginningsproject van zandontginning aan de Cromfortstraat te Adinkerke (De Panne). De gemachtigde ambtenaar van AROHM West-Vlaanderen heeft op 11 juni 1996 een gunstig advies gegeven met betrekking tot deze bouw aanvraag. De beoogde ontginning staat grotendeels in functie van de laatste fase van de aanleg van de A18.

3. Replieken

De vraagsteller betreurt dat de minister de geldigheid van het door hem getoonde grondplan in vraag stelt. Het feit dat de kaarten van de Administratie Wegeninfrastructuur en Verkeer niet overeenstemmen met de kaarten van het duinendecreet brengt volgens hem de rechtszekerheid van de burgers met eigendommen in de betrokken gebieden ernstig in het gedrang. Het door hem getoonde officiële grondplan, waaruit duidelijk blijkt dat het tracé over beschermd gebied loopt, zal hoe dan ook de bevoegde diensten in verlegenheid brengen mochten de eigenaars aan de rand van het duinengebied schadeclaims indienen. Aansluitend daarbij klaagt een lid aan dat het geduurd heeft tot 1996 vooraleer de bouwvergunning voor het doortrekken van de A18 is afgeleverd door de administratie, en dit ondanks het feit dat het tracé al lang bekend was. De minister beaamt dat de administratie misschien wat sneller had kunnen reageren. Het gebrek aan volledige vergelijkbaarheid tussen gedetailleerde kaarten van eenzelfde grondgebied is volgens hem in wezen een cartografisch probleem, dat evenwel nadere studie verdient.

– *Het incident is gesloten.*

(*) : *Het door de heer Didier Ramoudt getoonde Grondplan P26A-P51A van de Administratie Wegeninfrastructuur en Verkeer van 16 januari 1996, ligt ter inzage op het Secretariaat van de Afdeling Commissies.*

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van donderdag 27 juni 1996

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

- Vraag om uitleg van de heer Didier Ramoudt tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de zandwinning nodig voor de afwerking van de A18 tussen Adinkerke en de Franse grens

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller legt uit dat er voor de laatste fase van de werken aan de A18 tussen Adinkerke en de Franse grens nog heel wat zand nodig is. In Nieuwpoort wordt hiertoe aan zandwinning gedaan in het plaatselijke natuurreservaat, dat eigendom is van het Vlaams Gewest. Hierbij wordt een terrein afgegraven dat 20 jaar geleden met baggerspecie werd opgespoten en waar de natuur zich momenteel aan het herstellen is. Daarna wordt de afgegraven specie weggevoerd naar Adinkerke, over een afstand van 18 km.

Graag had de spreker dan ook een antwoord gehad op de volgende vragen : (1) Hoeveel kubieke meter grondspecie zal er afgegraven worden om te worden verwijderd ? (2) Wat is de samenstelling van deze hoeveelheid ? (3) In welke mate is deze specie vervuild ? (4) Wordt alle zandspecie naar Adinkerke afgevoerd ? Is de specie die naar Adinkerke wordt afgevoerd geschikt als funderingszand voor de autosnelweg ? Waarheen wordt de niet geschikte specie weggevoerd ? (5) In welke mate is de uitvoering van de afgraafwerken niet storend voor de bestaande fauna en flora ? Werd hiertoe een MER-rapport opgesteld ? (6) Is er voor de uitvoering van deze werken een bouw- en milieuvergunning vereist en, zo ja, aan welke instantie werd ze afgeleverd ? (7) Via welk aanbestedingsmechanisme werden de afgraafwerken en het transport van de grondspecie van Nieuwpoort naar Adinkerke gegund ? Wanneer is deze aanbesteding gebeurd ? Hoe werden deze werken toevertrouwd en aan welke firma ? (8) Blijft de afgegraven grondspecie, namelijk zand en slib, eigendom van het Vlaamse Gewest of werd deze doorverkocht aan de uitvoerende aannemer en tegen welke prijs ? De spreker wijst er in dit verband op dat de

gangbare richtprijs voor aanvulzand 120 frank per ton bedraagt. (9) Hoeveel is de totale kostprijs van deze zandwinning in het reservaat ?

2. Antwoord van de minister

De minister bevestigt dat de baggerspecie, die 20 jaar geleden werd opgespoten aan de IJzermonding, nu in het kader van het natuurherstel van de IJzermonding wordt afgegraven. Op deze wijze wordt volgens de minister bijgedragen tot het herstel van het unieke slik- en schorregebied van de IJzermonding. De afgegraven specie die bij deze natuurherstelwerken vrijkomt, wordt gebruikt voor de aanleg van de A18.

Op de eerste vraag antwoordt de minister dat er 200.000 m³ zandachtige grond afgevoerd mag worden en op de tweede dat de samenstelling van de grondspecie wordt geschat op 40 % kleiachtige grond en 60 % zandachtige grond. Wat de derde vraag betreft stelt hij dat de specie niet vervuild is en wat de vierde betreft dat de zandachtige grond wordt gebruikt voor de aanleg van de A18, voor zover wordt voldaan aan de technische voorschriften van het bestek. De niet geschikte specie wordt ter plaatse gestapeld. Het antwoord op de vijfde vraag is dat de werken niet MER-plichtig zijn. De prioriteit voor het aanleggen van het slik- en schorregebied heeft voorrang op een mogelijke tijdelijke verstoring van fauna en flora gedurende de werkzaamheden. Wat de zesde vraag betreft antwoordt de minister dat voor de uitvoering van de werken een bouwvergunning en ook een toelatingsbesluit, in uitvoering van de wet op het behoud van monumenten en landschappen, werden afgeleverd aan de Afdeling Waterwegen Kust. Op de zevende vraag antwoordt de minister dat de werken worden uitgevoerd op basis van een vergunning afgeleverd aan de NV ASWEDO in het kader van het Besluit van de Vlaamse Regering van 16 maart 1994 betreffende het toekennen van vergunningen, het vaststellen en innen van retributies voor het private gebruik van het domein van de waterwegen en hun aanhorigheden, de zeekering en de dijken (BS 4 oktober 1994). Wat de achtste vraag betreft stelt de minister dat de zandachtige grond op basis van bovengenoemd besluit, tegen een variabel recht vastgesteld op 30 frank/m³, eigendom wordt van de vergunninghouder. Het antwoord op de negende vraag, tenslotte, is dat de totale door de vergunninghouder te storten retributie voor de afgraving 6.203.344 frank bedraagt.

3. Replieken

Voor de duidelijkheid wil de vraagsteller van de minister vernemen of er een aanbestedingsdossier is geweest en, zo nee, waarom niet ? De minister antwoordt dat de werken als een geheel werden aanbesteed, en dat de zandwinning daarin begrepen was. Hij beklemtoont dat dit dossier in alle opzichten op een correcte wijze is afgehandeld.

– Het incident is gesloten.

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van donderdag 27 juni 1996

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer Peter Desmet tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de veiligheid van de zwakke weggebruiker op rotondes

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller wijst erop dat het probleem van de veiligheid van de zwakke weggebruikers, in het bijzonder de fietser, de laatste tijd op een droevige wijze in de actualiteit gekomen is, en hij heeft daarvan een aantal voorbeelden. Meer dan ooit, zo stelt hij, dient in het beleid rekening te worden gehouden met de zwakke weggebruiker. De spreker twijfelt er evenwel niet aan dat de minister, net zoals de andere overheden, begaan is met het lot van de zwakke weggebruiker.

De spreker stelt vast dat er in Vlaanderen heel wat investeringen gebeuren om de veiligheid op de weg te vergroten. Hij denkt bijvoorbeeld aan snelheidsremmende maatregelen, zoals verkeersdrempels, of het herinrichten van gevaarlijke punten en kruispunten. De verschillende bestuursniveaus hebben de laatste jaren met de beste bedoelingen allerlei werken laten uitvoeren, die evenwel soms precies het omgekeerde effect bereikten dan wat beoogd was. Zo stelt de spreker vast dat een rotonde wel veiliger is voor de wagens, maar in de meeste gevallen de veiligheid van de fietsers gevoelig vermindert.

Meestal zijn de rotondes te klein qua omvang, zodat de wagens bijna gewoon rechtdoor kunnen blijven rijden. Aan de fietser wordt op die manier een vals veiligheidsgevoel gegeven, terwijl die zich in feite in een levensgevaarlijke verkeerssituatie bevindt. De vraagsteller kent in Lichtervelde een voorbeeld van een veel te kleine rotonde op een zeer druk bereden verkeersas. Langs beide zijde van deze weg ligt er een goed berijdbaar en afgeschermd fietspad. Dit houdt

evenwel op aan de rotonde, waar de fietser zonder bescherming in het drukke verkeer terechtkomt. De spreker wijst erop dat dit geen alleenstaand geval is en verwijst daarbij naar voorbeelden in Zwevegem en Geluwe.

In dit verband wil de spreker de minister de volgende vragen voorleggen : (1) Kan de minister meedelen hoeveel rotondes er momenteel aangelegd zijn in Vlaanderen, zowel door het Gewest, de provincies als de gemeenten ? (2) Wat is de totale kostprijs van deze rotondes ? (3) Zijn er cijfers bekend omtrent de ongevallen met zwakke weggebruikers op en in de onmiddellijke omgeving van rotondes ? (4) Hoeveel zwakke weggebruikers werden er zwaar gekwetst of gedood op en in de onmiddellijke omgeving van rotondes ? (5) Welke veiligheidsmaatregelen ten aanzien van de zwakke weggebruiker worden er in acht genomen bij het ontwerpen van rotondes ? (6) Hoe groot moet een rotonde zijn om voor alle weggebruikers de meeste veiligheid te bieden ? (7) Zijn er wettelijke, reglementaire of andere voorschriften waaraan rotondes moeten voldoen om veilig te zijn voor alle weggebruikers ? Voldoen alle rotondes in Vlaanderen aan deze normen ? (8) Is er een evaluatie voorzien van het beleid inzake de aanleg van rotondes ? Is het bijvoorbeeld verantwoord dat een kleine rotonde aangelegd wordt op een door zwaar vrachtverkeer zeer druk bereden verkeersas ? Moet de aanleg van rotondes niet op een meer selectieve wijze gebeuren ? (9) Zijn rotondes wel veilig voor de zwakke weggebruikers ? (10) Houdt men wel voldoende rekening met de zwakke weggebruikers bij het ontwerpen en de aanleg van rotondes ?

2. Antwoord van de minister

In antwoord op de eerste vraag geeft de minister volgende cijfers over het aantal rotondes op Vlaamse gewest- en provinciewegen, ingedeeld per provincie (toestand op 1 maart 1996) :

Antwerpen	16
Vlaams-Brabant	14
Limburg	33
Oost-Vlaanderen	34
West-Vlaanderen	63

Hij wijst erop dat gewest- en provinciewegen worden samengenomen omdat in vele gevallen - vooral in de provincies Oost- en West-Vlaande-

ren - de rotondes werden aangelegd op een kruising van beide types wegen. In juli 1994 werden alle Vlaamse gemeenten aangeschreven omtrent het aantal rotondes binnen hun gemeente en in juli 1995 volgde een rappel. Ongeveer 80% ervan gaf antwoord, waarvan ongeveer de helft meldde dat er geen rotondes bestonden of gepland werden in hun gemeente of stad. De

minister merkt op dat er van de gemeenten die niet antwoordden, onder andere Kortrijk, Gent en Turnhout, bekend is dat deze over ettelijke rotondes beschikken. De minister toont een tabel waarin een overzicht wordt gegeven per provincie van het aantal aangeschreven gemeenten, het aantal binnengekomen antwoorden en het aantal bestaande of geplande rotondes :

Provincies	Gemeenten	Antwoorden	Rotondes
Limburg	44	34	47
Antwerpen	70	62	45
Vlaams-Brabant	65	51	39
Oost-Vlaanderen	65	57	49
West-Vlaanderen	64	52	40

Op de tweede vraag, naar de totale kostprijs van een rotonde, antwoordt de minister dat die afhankelijk is van talrijke factoren zoals onteigeningen, bestaande verharding die al dan niet behouden kan blijven, de vraag of de rotonde gelegen is binnen of buiten de bebouwde kom, het aantal rijstroken op de rotonde, de getroffen veiligheidsmaatregelen in de naderingszones, de verlichting op de rotonde en de voorzieningen voor uitzonderlijk transport. Daarenboven worden rotondes niet zelden aanbesteed als onderdeel van ruimer opgezette infrastructuurwerken.

Rekening houdend met al deze factoren kan men stellen dat de totale kostprijs voor een rotonde kan variëren tussen 2 en 20 miljoen frank.

Wat betreft de derde vraag, over het aantal ongevallen met zwakke weggebruikers op en in de onmiddellijke omgeving van rotondes, deelt de minister de volgende cijfergegevens mee over het aantal ongevallen met doden en zwaargewonden per gewest voor de periode 1991-1994 :

	Vlaanderen	Wallonië	Brussel	Totaal
totaal aantal ongevallen	924	493	389	1806
waarvan (brom)fietsers	420	115	37	572

Bron : Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid

De minister wijst erop dat meer dan de helft van alle ongevallen met doden en gewonden plaatsvindt op het Vlaamse grondgebied. Het aantal ongevallen in Wallonië ligt in verhouding tot de oppervlakte beduidend lager. Vlaanderen heeft het grootste aandeel (brom)fietsers dat betrokken is bij een verkeersongeval op een rotonde. (Brom)fietsers zijn in 45% van de gevallen betrokken bij een ongeval op een rotonde. Voor Wallonië en Brussel is dit respectievelijk 23% en 10%. Circa 3 op 4 ongevallen met (brom)fietsers op rotondes vinden plaats in Vlaanderen. Het

feit dat in Vlaanderen meer wordt gefietst dan in de andere gewesten is hieraan niet vreemd. De cijfers uit deze tabel geven echter enkel een indicatie over de betrokkenheid van de (brom)fietsers in de ongevallen op rotondes.

Over de betrokkenheid van voetgangers in ongevallen op rotondes werd in 1993 in Nederland een uitgebreid onderzoek gedaan. De minister toont een tabel die de verdeling weergeeft van de slachtoffers per soort weggebruiker in Nederland.

Verkeers- deelname	Voorperiode slachtoffers	Voor Sl/jr	Voor %	Na Sl	Na %	Na Sl/jr	Verh Sl/jr - na/voor
Auto	614	0.64	49 %	11	8 %	0.03	0.05
brom/snorfiets	229	0.24	18 %	32	24 %	0.09	0.37
fiets	300	0.31	24 %	79	59 %	0.22	0.70
voetganger	47	0.05	4 %	2	1 %	0.01	0.11
overig	66	0.07	5 %	9	7 %	0.03	0.36
TOTAAL	1256	1.31	100 %	133	100 %	0.37	0.28

Bron : SWOV – 1993

Uit deze cijfers blijkt volgens de minister duidelijk dat er voor alle vervoerswijzen een veiligheidsvoordeel gerealiseerd werd op de rotonde : 95% winst voor de auto-inzittenden, 89% voor de voetganger, 63% voor de brom- en snorfiets en 'slechts' 30% voor de fietser. De fietser trekt op de rotonde aan het kortste eind. Toch daalt het aantal fietsersslachtoffers op 181 rotondes

van 300 tot 79, of van 1 slachtoffer op 3 jaar tot 1 op 5 jaar. De vooruitgang blijft dus aanzienlijk.

Voor Vlaanderen geeft de minister soortgelijke cijfers voor de periode 1991-1994, namelijk het aantal gewogen ongevallen met doden en gewonden per soort weggebruiker in Vlaanderen op rotondes :

vtg1/vtg2	auto	vracht- wagen	autobus	motor	(brom) fiets	voet- ganger	onbekend	totaal
auto	22 %	5 %	0 %	3 %	27 %	4 %	18 %	80 %
vrachtwagen		1 %	0 %	0 %	5 %	1 %	2 %	8 %
autobus			0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
motor				0 %	0 %	0 %	5 %	5 %
(brom)fiets					3 %	0 %	3 %	6 %
voetganger						0 %	0 %	0 %
onbekend						0 %	0 %	0 %
totaal	22 %	6 %	0 %	4 %	35 %	0 %	28 %	100 %

Bron : Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid

In de periode 1991 tot en met 1994 was de (brom)fiets in meer dan 1 op 3 ongevallen betrokken. De ongevallen tussen auto's onderling en tussen auto's en (brom)fietsers zijn maatgevend.

In antwoord op de vierde vraag, over de zwakke weggebruikers die zwaar gekwetst of gedood worden op en in de onmiddellijke omgeving van rotondes, geeft de minister de volgende tabel van het aantal ongevallen met doden en gewonden per gewest in de periode 1991-1994 :

	Wallonië		Brussel		Vlaanderen		België	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
gedood	5	33 %	2	13 %	8	53 %	15	100 %
zwaar gewond	89	33 %	43	16 %	135	51 %	267	100 %
licht gewond	560	28 %	480	24 %	964	48 %	2004	100 %
totaal aantal ongevallen	654	29 %	525	23 %	1107	48 %	2286	100 %
waarbij fietsers betrokken	115	20 %	37	6 %	420	73 %	572	100 %
% t.o.v. totaal aantal ongevallen	18 %		7 %		38 %		25 %	

Op de vijfde vraag, betreffende de veiligheidsmaatregelen die ten aanzien van de zwakke weggebruiker in acht worden genomen bij het ontwerpen van rotondes, antwoordt de minister dat er voor wat betreft de gewestwegen in december 1995, onder de vorm van een 'Tussenrapport Rotondes', aan de ontwerpers van rotondes in de provinciale afdelingen van de Administratie Wegen en Verkeer richtlijnen gegeven werden die de minister vervolgens kort samenvat. De veiligheid van de fietser op een rotonde staat in relatie tot de plaats van de fietser op deze rotonde. Er kunnen vier basisoplossingen voor de plaats van de fietser op de rotonde worden onderscheiden : (1) fietsers op de rotonde: rotonde met gemengde afwikkeling, (2) fietsers op de rotonde: rotonde met fietsstrook, (3) fietsers naast de rotonde: vrijliggend fietspad en fietsers in de voorrang en (4) fietsers naast de rotonde: vrijliggend fietspad en fietsers uit de voorrang. Op het gebied van de veiligheid zijn de zaken volgens de minister vrij duidelijk : fietspaden (uit

de voorrang) geven de beste veiligheid, fietsstroken zijn het onveiligst, gemengd verkeer scoort redelijk veilig, terwijl er over vrijliggende fietspaden in de voorrang nog onvoldoende gegevens beschikbaar zijn. Vrijliggende fietspaden uit de voorrang scoren echter slecht op het vlak van comfort en de doorstroming van het fietsverkeer en worden door de fietsers bijgevolg moeilijker geaccepteerd. Ook de ruimte die beschikbaar is speelt een rol : voor de behoorlijke aanleg van gescheiden fietspaden op een rotonde ontbreekt in verblijfs- en overgangsgebieden meestal de plaats.

Vanuit overwegingen van verkeersveiligheid, stedenbouwkundige inpassing en duidelijkheid, stelt de bevoegde afdeling van de Administratie Wegen en Verkeer voor om te werken met ofwel vrijliggende fietspaden (uit de voorrang) ofwel met gemengd verkeer en dit zoals weergegeven in de onderstaande tabel :

	mini-rotondes	compacte rotondes	grote rotondes
verblijfsgebieden	gemengd verkeer	gemengd verkeer	–
overgangsgebieden	gemengd verkeer	gemengd verkeer of vrijliggend fietspad (uit de voorrang)	–
verkeersgebieden	–	vrijliggend fietspad (uit de voorrang)	vrijliggend fietspad (uit de voorrang) of apart fietsnetwerk bij middel van tunnels

Bron : Tussenrapport Rotondes december 1995 – LIN

Voor de compacte rotondes in overgangsgebieden is er een mogelijkheid van keuze tussen vrijliggende fietspaden en gemengd verkeer, afhankelijk van de intensiteit en de ligging. Bij hoge fietsintensiteiten geniet gemengd verkeer de voorkeur. Bij grote rotondes in verkeersgebieden kan bij lage intensiteit gekozen worden voor vrijliggende fietspaden. Bij hoge fietsintensiteit kunnen ongelijkgrondse kruisingen overwogen worden. Daarenboven wordt de aanleg van rotondes grondig getoetst in de Provinciale Commissie voor Verkeersveiligheid. Aan deze vergaderingen wordt ook deelgenomen door de rijkswacht, de politie en verkeers technici. Bij de

studie van een rotonde wordt vooral rekening gehouden met het aantal wegen die aansluiten op de rotonde, de verschillende soorten verkeersstromen en de verkeersintensiteiten. Tevens wordt bij ingewikkelde en verschillende soorten verkeersstromen met daarbij nog een belangrijk aandeel van zwaar verkeer, gewerkt met een proefopstelling met evaluatie.

Wat betreft de zesde vraag, over de grootte van een rotonde, stelt de minister dat het onder andere afhankelijk is van het verkeersaanbod, de aard van het verkeer op de rotonde en de

beschikbare ruimte welke grootte de meeste veiligheid biedt aan alle weggebruikers.

In verband met de zevende vraag, over de wettelijke, reglementaire of andere voorschriften betreffende de veiligheid op rotondes wijst de minister vooral op de voorrangregeling. Voor wat de gewestwegen in Vlaanderen betreft geldt voor alle rotondes voorrang voor het verkeer op de rotonde. Voor de provincie- en gemeentewegen is dit nog niet zo. Hier bestaan her en der nog rotondes met voorrang voor het verkeer dat op de rotondes toekomt. Een eenduidige voorrangregeling, namelijk voorrang voor het verkeer op de rotonde, werd door de Federale Commissie voor het Wegverkeer geadviseerd aan de federale minister van Verkeer en Infrastructuur. Op dit ogenblik ligt het betreffende dossier voor advies bij de Raad van State.

Op de achtste vraag, over de evaluatie van de veiligheid op rotondes, antwoordt de minister dat er momenteel evaluaties worden uitgevoerd vanuit verschillende invalshoeken en door verschillende instanties. Bij de Afdeling Verkeerskunde van de Administratie Wegen en Verkeer loopt een evaluatie over de veiligheid van alle weggebruikers op 13 rotondes op het Vlaams gewestwegennet. Tegelijkertijd loopt bij voormelde afdeling een evaluatie over de veiligheid van (brom)fietsers op allerlei soorten kruispunten, ongeveer 25 in totaal, onder andere rotondes. Daarnaast werken de NV Langzaam Verkeer en het Belgisch Instituut voor Verkeersveiligheid aan een evaluatie van de situatie van

fietsers op de rotondes. Deze 3 evaluaties lopen in onderling overleg, met onder andere uitwisseling van gegevens, gebruik van hetzelfde onderzoeksmateriaal, aanvulling en ondersteuning. Het is de bedoeling dat de resultaten van deze verschillende evaluaties einde 1996 gekend zullen zijn.

Wat betreft de negende vraag, of rotondes veilig zijn voor de zwakke weggebruiker, wijst de minister erop dat hij in het antwoord op de derde vraag al heeft aangetoond dat een rotonde hoe dan ook veiliger is voor de fietser dan een andere kruispuntoplossing. De veiligheidswinst voor fietsers (-30% ongevallen) is wel niet zo spectaculair als voor de andere weggebruikers (gemiddeld -70 % ongevallen). Nieuw en uitgebreider onderzoek, zoals de eerdervermelde evaluaties, is echter noodzakelijk om betrouwbare uitspraken te kunnen doen.

Betreffende de tiende vraag, of men bij het ontwerpen van rotondes wel voldoende rekening houdt met de zwakke weggebruiker, bevestigt de minister dat door de provinciale afdelingen van de administratie Wegen en Verkeer uiteraard rekening wordt gehouden met de zwakke weggebruiker bij het ontwerpen van een rotonde. Wanneer de richtlijnen van de gewestwegen ook verspreid zullen worden naar de provincies en de gemeenten, zal hierop sterk de nadruk gelegd worden, zo besluit hij.

– *Het incident is gesloten.*

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van maandag 8 juli 1996

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer Patrick Lachaert tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening over de stedenbouwkundige behandeling van gerealiseerde sportterreinen en hun bijhorende accommodatie

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De spreker vestigt er om te beginnen de aandacht op dat in Vlaanderen talloze aangelegde sportterreinen en hun bijhorende infrastructuur, zoals kantines, kleedkamers en sanitair gedeelte, bouwovertradingen vormen. Hij stelt vast dat het middel van het bijzonder plan van aanleg soms wordt aangewend om deze bouwovertradingen te regulariseren. Dit middel hangt echter af van de goodwill van de gemeentelijke overheid, die naargelang van de belangrijkheid van de sportvereniging en/of haar politieke kleur al dan niet bereid is om de nodige administratieve stappen op haar kosten te ondernemen. De spreker is van mening dat het, rekening houdende met de omvang en de frequentie van deze bouwovertradingen, past om dit probleem op een structurele wijze op te lossen. Dit is des te meer aangewezen nu er op het gebied van de ruimtelijke ordening heel wat regelgeving en planning op stapel staat en de kans zich bijgevolg aandient om het ruimtelijke beleid ter zake te verbeteren.

Van de minister had de vraagsteller graag vernomen hoe hij deze problematiek van de niet-vergunde sportterreinen en hun bijhorende accommodatie denkt aan te pakken en hoe hij de mogelijkheid tot uitbreiding denkt te voorzien.

2. Antwoord van de minister

De minister antwoordt dat de Vlaamse Executieve reeds op 5 juli 1979 een beslissing nam

betreffende het probleem van de bestaande voetbalvelden die niet opgenomen zijn in een zone voor recreatie of in een woongebied van de gewestplannen. Die beslissing hield in dat deze voetbalvelden binnen bepaalde voorwaarden konden geregulariseerd worden, via een gemeentelijk bijzonder plan van aanleg.

Volgens de minister is een belangrijke complicatie daarbij dat het dikwijls om terreinen gaat waarvan de bijkomende accommodatie zonder vergunning werd aangelegd. Daarenboven zijn deze terreinen meestal gesitueerd in een bestemmingsgebied, waarmee ze in principe onverenigbaar zijn. Verschillende arresten van de Raad van State geven immers aan dat een bijzonder plan van aanleg dat is opgemaakt met de enige bedoeling een in overtreding opgericht bouwwerk te regulariseren, onwettig is.

Gelet op het feit dat het hier in de eerste plaats om een gemeentelijke materie gaat, zo vervolgt de minister, is het aangewezen om te verwijzen naar omzendbrief 93/1 van 10 november 1993 (BS 16 december 1993) betreffende de bijzondere plannen van aanleg die afwijkingen inhouden ten opzichte van de gewestplannen. De toepassing van deze omzendbrief maakt een structurele aanpak op gemeentelijk niveau mogelijk van de problematiek van de bestaande en nieuwe sportterreinen, voor zover deze niet gesitueerd zijn of kunnen gesitueerd worden, binnen een overeenstemmend bestemmingsgebied van het gewestplan. In die zin geeft de minister de vraagsteller gelijk waar die stelt dat in eerste orde de gemeente haar verantwoordelijkheid moet nemen.

3. Replieken

De vraagsteller repliceert dat het voor de gemeenten soms wettelijk onmogelijk is om tot regularisatie over te gaan. De minister antwoordt dat het moeilijk is om in deze een lineaire maatregel te nemen en dat de dossiers geval per geval moeten bekeken worden. Dit geldt trouwens voor de problematiek van de zonevrije vestigingen in het algemeen, zo besluit hij.

– Het incident is gesloten.

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van maandag 8 juli 1996

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer Jos Stassen tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de bouw van het Verrebroekdok in de Antwerpse haven

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De expansie van de Antwerpse haven, zo stelt de vraagsteller, voltrekt zich haast uitsluitend op de linkeroever, namelijk in de gemeente Beveren. De grote infrastructuurwerken die het havenbestuur voorstelt zijn integraal in Beveren gesitueerd, namelijk een tweede maritieme toegang, een nieuwe containerterminal, de eventuele ombouw van het Doeldok en het Verrebroekdok. Wat dit laatste project betreft is de situatie volgens de spreker momenteel zeer onduidelijk. Zowel het stadsbestuur van Antwerpen als het Vlaams Gewest hebben middelen gereserveerd voor de bouw van het Verrebroekdok. Het stadsbestuur heeft deze beslissing nog snel willen nemen voordat Agalev toetrad tot het gemeentebestuur. De gedupeerde aannemer, die net naast de toewijzing van de bouw van dit dok greep, legde een klacht neer bij de Raad van State. In havenkringen wordt het Verrebroekdok niet meer als absolute prioriteit beschouwd. Daar kiest men nu eerder voor een sluis naar de linkeroeverhaven en voor een containerterminal. De spreker stelt vast dat het Doeldok er momenteel ongebruikt bijligt en bijgevolg zou kunnen omgebouwd worden van een petrochemisch naar een stukgoed-dok. Op die manier zou heel wat open ruimte kunnen gevrijwaard blijven. Op een vraag hierover van de heer Hugo Van Dienderen antwoordde de op dat moment bevoegde minister Theo Kelchtermans dat de ombouw van het Doeldok duurder zou zijn dan de bouw van het Verrebroekdok. Volgens de informatie waarover de vraagsteller beschikt is dat niet langer het geval.

Om enig zicht te krijgen op de huidige situatie zou de spreker graag de volgende vragen stellen aan de minister : (1) Welke middelen heeft het Vlaams Gewest gereserveerd in 1995 en 1996

voor de bouw van het Verrebroekdok ? (2) Klopt het gerucht dat de gedupeerde aannemer en de aannemer die het project toebedeeld kreeg het op een akkoordje hebben gegooid en samen het Verrebroekdok willen bouwen ? Klopt het dat de bouwwerken aanvangen op 1 augustus 1996 ? (3) Welke bouwwerken zullen dan precies een aanvang nemen : de bouw van het volledige dok, de bouw van één derde van het dok, of de bouw van één zesde van het dok ? (4) Beantwoordt het Verrebroekdok nog aan een economische noodzaak, met andere woorden, gaat het Verrebroekdok nieuwe trafieken aanbrengen of enkel trafieken verschuiven ? (5) Overweegt het Vlaams Gewest als voorlopig alternatief voor de bouw van het Verrebroekdok de ombouw van de zuidelijke kant van het nog steeds ongebruikte Doeldok ?

Hierbij aansluitend legt een lid een verband tussen het dossier van de Liefkenshoektunnel en het dossier van het Verrebroekdok. In het geval van de Liefkenshoektunnel werd de Gemeenschap zwaar gedupeerd als gevolg van de machinaties van grote aannemersbedrijven, zoals duidelijk blijkt uit het 7e Boek van het Rekenhof (Stuk 11 (1995-1996) – Nr.1). Het bedoelde lid hoopt dat er lessen zullen getrokken worden uit het dossier van de Liefkenshoektunnel en dat het met de zaak van het Verrebroekdok niet dezelfde weg zal opgaan. De spreker maakt ook van de gelegenheid gebruik om te pleiten voor meer duidelijkheid omtrent de ruimtelijke ordening in het hele Waaslandgebied. Er wordt in havenkringen aangedrongen op een nieuw getijdendok. Die uitbreiding, die de leefbaarheid en zelfs het voortbestaan van Doel ernstig in gevaar zou brengen, zou de zogenaamde lijn De Bondt overschrijden en in strijd zijn met vroegere akkoorden. De spreker vraagt meer zekerheid hieromtrent voor de bewoners en garanties voor de leefbaarheid van de dorpskernen, ook rekening houdend met de impact van de uitbreiding op de mobiliteit. Het wordt tijd, zo besluit de spreker, dat de Vlaamse regering ter zake een duidelijke beleidslijn bepaalt, rekening houdend met het algemeen belang, en niet enkel met de afzonderlijke havenbelangen.

Een lid pikt daarop in en betwist dat het voortbestaan van Doel in het gedrang zal komen. Dit lid meent te weten dat het Doeldok voor een deel gedempt zal worden en voor een deel geschikt zal worden gemaakt voor containerschepen. De aanleg van het Verrebroekdok blijft echter een nuttige investering, te meer daar er zich al een belangrijke potentiële klant voor

heeft aangediend. Het bedoelde lid betwist ten slotte dat de uitbreiding van de haven op de linkeroever enkel een verschuiving van de trafiek teweeg zou brengen.

2. *Antwoord van de minister*

Op de eerste vraag van de vraagsteller antwoordt de minister dat er in 1995 een bedrag van 400 miljoen frank werd voorzien door het Vlaams Gewest, terwijl de stad Antwerpen een bedrag van 267 miljoen frank voor haar rekening nam. Op de begroting 1996 wordt door het Vlaams Gewest minstens een bedrag van 200 miljoen frank voorzien, terwijl de stad Antwerpen een bedrag van 223 miljoen frank voorziet. Deze bedragen samen moeten toelaten op weinig na het deel I van de drie delen van dit plan uit te voeren. Delen I tot III omvatten het gehele Verrebroekdok.

Wat de tweede vraag betreft wijst de minister erop dat er aan de herhaalde procedures voor de Raad van State, die aangespannen werden door de inschrijver met de tweede laagste inschrijvingskostprijs, tot op heden nog geen einde is gesteld. Op 25 juni 1996 werden de debatten voor de Raad van State hernomen en een uitspraak van de Raad wordt binnenkort verwacht. Op basis hiervan zal door de stad Antwerpen, in samenspraak met het Vlaams Gewest, een beslissing genomen worden betreffende de aanvangsdatum van de werken of betreffende het verdere verloop van het dossier.

Het antwoord op de derde vraag is dat de werken worden gefaseerd in functie van de economische noodzaak aan nieuwe haveninfrastructuur. Het uiteindelijke doel is de algehele realisatie van het Verrebroekdok. De uitvoering in fases laat toe om de lengte van de te bouwen kaaimuren aan te passen aan de vraag van de toekomstige terminaloperators en aan de verwachtingen van het havenbedrijf. Op die manier kan overcapaciteit worden vermeden.

Op de vierde vraag antwoordt de minister dat het Verrebroekdok beantwoordt aan een economische noodzaak en een autonome groei van de activiteiten die nu reeds in de Waaslandhaven geschieden, zonder verschuiving van trafieken, mogelijk moet maken. Het voorbeeld van het Vrasenedok toont aan dat het realistisch is om een dergelijke groei in het vooruitzicht te stellen, zoals wordt gedaan in de kosten baten-analyse betreffende het Verrebroekdok.

Wat de vijfde vraag betreft beklemtoont de minister dat noch het Vlaams Gewest, noch de stad Antwerpen een 'voorlopig' alternatief overwegen voor de bouw van het Verrebroekdok aan de oevers van het Doeldok. Het Doeldok heeft geen zuidelijke oever, maar de zuidkant vormt er de verbinding met het Waaslandkanaal. De overige huidige oevers van dit dok zijn niet geschikt voor de overslag voorzien langs het Verrebroekdok, en de ombouw zou een belangrijke meeruitgave tot gevolg hebben. Het project Containerdok-west, dat tot doel heeft om de groei van het containerverkeer in Antwerpen op te vangen, voorziet een nieuwe functie voor delen van de oevers van het Doeldok. De uitgebreide studies voor de voorbereiding van de bouw van het containerdok worden momenteel uitgevoerd.

In antwoord op het eerste lid dat zich bij de vraag aansloot, stelt de minister nog dat er momenteel een globale studie over de uitbouw van linkeroever wordt opgezet. Deelstudies over de mobiliteitsproblematiek en over de leefbaarheid van Doel, Kallo en Verrebroek zijn reeds beschikbaar. De minister is voorstander van een betere betrokkenheid van het Waasland bij de uitbreiding van de havens. Hij wil onderzoeken via welke formules dit kan gebeuren en overleg daaromtrent op gang brengen.

3. *Replieken*

De vraagsteller dankt de minister voor het antwoord. Hij betreurt dat de heer Hugo Van Denderen tijdens de vorige legislatuur een antwoord gekregen heeft van minister Kelchtermans dat, blijkens het antwoord van de minister op de voorliggende vraag, waardeloos was. Verder betwijfelt hij of de uitbreiding van de haven op de linkeroever wel zoveel werkgelegenheid creëert als soms wordt beweerd. Ter verduidelijking vraagt hij of het klopt dat er momenteel nog geen definitieve datum is vastgelegd voor de aanvang van de werken aan het Verrebroekdok. De minister bevestigt dat het dossier geblokkeerd is in afwachting van de uitspraak van de Raad van State, die tegen eind augustus wordt verwacht. De minister wil niet op deze uitspraak vooruitlopen. Wat betreft het door de vraagsteller aangehaalde antwoord van minister Kelchtermans vraagt de minister begrip voor het feit dat de factoren die de kosten en de baten van grote infrastructuurwerken bepalen voortdurend evolveren, zodat ook de afweging van het nut ervan kan wijzigen. Tot besluit beklemtoont hij sterk het belang van de havenuitbreiding voor de tewerkstelling, maar pleit hij ook voor een grote

zorgvuldigheid ter zake op het vlak van de ruimtelijke ordening.

– *Het incident is gesloten.*

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van maandag 8 juli 1996

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer Johan Malcorps tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over structurele investeringen in De Lijn, mede in het licht van een actieve ozon-preventiecampagne

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller wijst er om te beginnen op dat er in Frankrijk een wet werd goedgekeurd inzake de luchtkwaliteit, waarin bepaald wordt dat het openbaar vervoer gratis wordt wanneer bepaalde grenswaarden van luchtvervuiling overschreden worden. Daarbij worden de verschillende pollutanten uitgestoten door het autoverkeer in de gaten gehouden, net name stikstofdioxide, koolstofmonoxide, dieselroetdeeltjes, benzeen, en uiteraard ozon. In dezelfde wet werden ook maatregelen voorzien om op langere termijn de luchtvervuiling te verminderen, zoals het opmaken van 'plans de déplacement urbain' (stedelijke vervoersplannen). Daarbij wordt uitdrukkelijk gestipuleerd dat het autoverkeer moet teruggedrongen worden en het openbaar vervoer een groter aandeel van de stedelijke verplaatsingen moet gaan innemen.

Het lijkt volgens de spreker een beetje onwezenlijk dat we nu zelfs al naar Franse voorbeelden moeten verwijzen als het over mobiliteit gaat. Als deze Franse wet de eindmeet haalt, wat nog niet helemaal zeker is, dan zal men in één klap een stuk verder staan dan bij ons. Want in Vlaanderen en België blijven we een echt beleid ter bescherming van de luchtkwaliteit voor ons uit schuiven en beperken we ons tot een halfslachtig informatiebeleid en een geïsoleerde maatregel als het aanbieden van ozontickets door de NMBS. En dat terwijl er duidelijk veel meer nodig is als we de luchtverontreiniging in onze steden, en uiteraard ook daarbuiten, willen aanpakken.

De spreker wijst erop dat de minister ter zake een grote verantwoordelijkheid heeft, omdat luchtvervuiling en onder meer zomersmog veel

te maken heeft met verkeer. Hij wijst erop dat MINA-II bepaalt dat de uitstoot van stikstofdioxide en van vluchtige organische stoffen op enkele jaren tijd met 60% en 50% moet verminderen. Daarbij wordt veel verwacht van de doelgroep verkeer. Het is dan ook zeer de vraag of de middelen die nu voorzien zijn voor de uitwerking van de mobiliteitsconvenanten zullen volstaan. Het blijft immers wachten op een ambitieus investeringsprogramma voor de NMBS en de vraagsteller vreest dat hetzelfde geldt voor De Lijn.

Concreet vraagt de spreker aan de minister welke rol hij voor zichzelf, als verantwoordelijke voor verkeer, ziet in de strijd tegen de luchtvervuiling en meer bepaald tegen de ozonpieken. Wordt er voor De Lijn ook gedacht aan ozontickets of aan andere maatregelen om de mensen in de stad te stimuleren om meer de tram en de bus te nemen, zeker ten tijde van ozonalarm? Veel belangrijker nog vindt hij de vraag of er ook structureel iets zal gebeuren om op langere termijn de te hoge concentraties aan schadelijke stoffen in de lucht af te bouwen.

Het is in dit verband dat de spreker de minister eens te meer wil ondervragen over de nieuwe trams voor De Lijn. Het is volgens hem immers evident dat het tegenhouden van een dergelijke levensnoodzakelijke injectie in het stedelijke openbaar vervoer te Antwerpen en Gent zou indruisen tegen elke vorm van vermeend luchtkwaliteits- of ozonbeleid. De vraagsteller beseft evenwel dat de minister opnieuw zal verwijzen naar de nieuwe beheersovereenkomst met De Lijn en dat hij zal stellen dat één en ander in het kader daarvan zal bekeken worden. Toch vindt de spreker dat het kabinet er ten dele zelf schuld aan heeft dat de frustraties rond het uitblijven van de 45 tramstellen weer hoog oplaaien. Want door het verspreiden van een persbericht met als welluidende titel 'Groen licht voor aankoop van nieuwe trams voor Gent en Antwerpen' moest volgens de spreker wel de nodige verwarring ontstaan. Intussen weet men dat het maar gaat om een eerste lot van negen trams voor een bedrag van 600 miljoen frank, dat helemaal ten laste komt van de al veel te krappe begroting van De Lijn. Het gevolg is dat andere dringende investeringen wellicht zullen moeten verschoven worden. Er zou dus wel een offerte-aanvraag komen voor 45 trams, maar er zou slechts zekerheid bestaan over de aankoop van negen trams. Het zou met andere woorden gaan om een onvolledige bestelling, met alle risico's van dien

voor constructeurs die hier op in willen gaan, zo stelt de spreker.

Van een extra inspanning ten bate van het milieu en de gezondheid of ten bate van de stedelijke leefbaarheid is volgens de spreker vooralsnog geen sprake. Men blijft schuiven op veel te krappe begrotingsposten. De heer Hugo Van Wezemaal zit met eenzelfde 'mission impossible' als de heer Etienne Schoupe bij de spoorwegen. Van een trendbreuk in de mobiliteit zal op die manier weinig in huis komen. En intussen wil de federale regering ingaan op de vraag van Febiac om de aankoop van nieuwe auto's aan te moedigen, zo meldt de vraagsteller nog. Want Febiac heeft de oplossing voor de stedelijke luchtvervuiling : het bestaande wagenpark zo snel mogelijk vernieuwen. Meer met de auto rijden om de luchtvervuiling te bestrijden. Dit lijkt hallucinant, zo vindt de spreker, en hij waarschuwt ervoor dat dit ook het beleid wordt dat de facto op Vlaams niveau zal worden gevoerd als er niet wordt opgepast.

2. Antwoord van de minister

De minister antwoordt dat de Vlaamse regering op 30 mei 1996 haar goedkeuring heeft gehecht aan het uitschrijven van een algemene Europese offerteaanvraag voor de aankoop van 45 nieuwe trams voor De Lijn. Er werd aan toegevoegd dat de aankoop over 5 jaar gespreid zal zijn en dat het eerste lot op het einde van dit jaar zal toegevoegd worden. Hiervoor is een bedrag van 600 miljoen frank voorzien binnen de beschikbare kredieten van de Vlaamse Vervoersmaatschappij voor 1996, zijnde 2,1 miljard frank. Door het uitschrijven van een prijsaanvraag voor 45 trams worden twee doelstellingen nagestreefd, namelijk enerzijds een aanvaardbare prijs omwille van het grote aantal en anderzijds een minimum aan standaardisatie. Het splitsen van de bestelling in loten laat toe om het investeringsbedrag te spreiden over vijf jaar en past bovendien in de politiek van De Lijn om het voertuigenpark constant te houden. Daarbij komt dat de nog goed te keu-

ren begrotingen voor de volgende jaren niet belast mogen worden door vandaag reeds bindende bestellingen te plaatsen die door toekomstige budgetten dienen gedragen te worden.

De minister legt verder uit dat deze aankoop niet alleen bedoeld is om oude rytuigen te vervangen, maar ook toelaat om het capaciteitsprobleem op te lossen waarmee De Lijn in Gent en Antwerpen kampt. De beslissing omtrent bijkomende investeringsmiddelen voor de volgende loten zal genomen worden aansluitend op de begrotingsopmaak 1997 en zal verstrekt worden in de nieuwe beheersovereenkomst.

Deze nieuwe trams zullen de aantrekkingskracht van het openbaar vervoer verhogen, wat perfect aansluit bij het beleid om de verkeersleefbaarheid in de steden te verbeteren door een verdere beheersing van de automobiliteit. Het afsluiten van mobiliteitsconvenanten zal de inzet van de nieuwe rytuigen nog verder optimaliseren.

Wat betreft de maatregelen ter preventie van ozonvervuiling stelt de minister dat De Lijn afwacht welke praktische resultaten de tariefvermindering bij de NMBS zal opleveren. Op basis daarvan zal De Lijn haar positie bepalen, om, na een doorgedreven marktonderzoek in verband met de invloed op het prijsmechanisme, voorstellen te formuleren voor 1997.

3. Replieken

Ter verduidelijking vraagt de vraagsteller of het dan zo is dat er gedurende vijf jaar telkens negen trams zullen bijkomen. De minister antwoordt dat het er niet noodzakelijk elk jaar negen zullen zijn. Tot slot betreurt de vraagsteller dat de Vlaamse regering momenteel nog geen maatregelen neemt om de ozonconcentraties tijdens de zomer tegen te gaan.

– *Het incident is gesloten.*

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van maandag 8 juli 1996

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van de heer Jos Stassen tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de uitvoering van de waterverschonen met Nederland

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller herinnert eraan dat het Vlaams Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, het Waals Gewest, de Franse Republiek en het Koninkrijk der Nederlanden een verdrag ondertekenden ter bescherming van de Schelde. Vlaanderen ondertekende dit multilaterale verdrag ter bescherming van de Schelde samen met het multilaterale verdrag ter bescherming van de Maas en het bilaterale verdrag met Nederland over de verdieping van de Westerschelde. In het kader van het verdrag ter bescherming van de Schelde en de wetgeving inzake de verontreiniging van oppervlaktewaters sprak Vlaanderen met Nederland af dat het Vlaams Gewest jaarlijks driehonderdduizend ton droge stof slib uit de Zeeschelde zou baggeren en definitief stockeren. Tot op vandaag werd deze afspraak niet nagekomen.

In dit verband stelt de spreker de volgende vragen aan de minister : (1) Hoe staat het momenteel met het programma om vervuild slib uit de Zeeschelde te baggeren ? Ligt dit programma volledig stil of wacht men op nieuwe ontwikkelingen ? (2) Hoe stelt men de kwaliteit van het Zeeschelde-slib vast ? Welke technieken hanteert men en hoe dikwijls wordt het Zeeschelde-slib bemonsterd ? (3) Het natte Zeeschelde-slib dient gedroogd te worden. Momenteel bestaan er twee technieken om slib te drogen : de laguneringstechniek en de mechanische verwerkingsstechniek. Welke van de twee technieken overweegt men voor het drogingsproces van het Zeeschelde-slib ? Waar plant men de verwerkingsinstallatie, hetzij bij lagunering of bij droge verwerking ? (4) Eens het Zeeschelde-slib gedroogd is moet men op zoek naar een definitieve oplossing voor de berging van deze specie. Men denkt aan landschapsherstel via bufferzones, aan afscher-

ming van woonzones tegen industrie en andere economische activiteiten, en aan het volstorten van uitgeputte kleiputten in de omgeving van Antwerpen. Dat laatste project zit echter geblokkeerd omwille van een geding dat bij de Raad van State aanhangig is. Hoe concreet zijn deze bergingsplannen ? Binnen welke termijn denkt men te starten met de definitieve berging ? (5) Wat is de geschatte kostprijs van het Zeeschelde-slib-programma ? Kan de minister een opdeling geven voor de drie onderdelen : uitbaggering, droging en definitieve berging ? (6) Hoelang dient dit programma volgehouden te worden om de historische slibvervuiling te saneren ? (7) Dreigt dit geen 'perpetuum mobile' te worden zolang de vervuiling van de Schelde blijft voortduren ? De vervuiling door de industrie, de landbouw en de huishoudens blijft volgens de spreker immers een groot probleem. Dreigt de sanering van de Schelde hierdoor niet onbetaalbaar te worden ?

2. Antwoord door de minister

Op de eerste vraag antwoordt de minister dat in de periode 1990-1994 reeds 1,65 miljoen ton droge

stof slib uit de Beneden-Zeeschelde werd geborgen in cellen van de Waaslandhaven. In 1995 werd,

wegens het niet tijdig beschikbaar zijn van de milieuvergunning, geen slib geborgen in deze cellen. In 1996 zullen daarom 600.000 TDS slib in de cellen van de Waaslandhaven geborgen worden. Ook voor 1997 is er in deze cellen nog ruimte voor ongeveer 300.000 TDS slib. Daarna zal moeten overgegaan worden op andere oplossingen, zoals lagunering. Aan de voorbereiding van dit laatste wordt thans gewerkt.

Het antwoord op de tweede vraag is dat het te baggeren bodemmateriaal van de Westeren de Beneden-Zeeschelde jaarlijks uitgebreid bemonsterd en geanalyseerd wordt, zowel door Vlaanderen en Nederland, respectievelijk door het laboratorium van de Vlaamse Milieumaatschappij en het Waterloopkundig laboratorium te Delft.

In verband met de derde vraag stelt de minister dat van de twee technieken om slib te drogen de laguneringstechniek momenteel het meest in aanmerking komt, en dit zowel om financiële als om technische redenen. De terreinen voor deze lagunering worden momenteel gezocht in het

havengebied van de linker Scheldeoever. Wat de vierde vraag betreft wijst de minister erop dat, aangezien er in 1998 zal moeten worden overgegaan op lagunering, er in 1999 een definitieve bergingsplaats zal moeten gevonden worden. De door de vraagsteller genoemde mogelijkheden staan nog allemaal open.

De geraamde kostprijzen waar de vraagsteller in zijn zesde vraag naar informeerde bedragen (exclusief BTW) : 175 frank/TDS voor het baggeren, 165 tot 450 frank/TDS, afhankelijk van de vergunningsvoorwaarden, voor de droging in laguneringsvelden, en 800 tot 1150 frank/TDS, afhankelijk van landschapsbouw of -herstel en de vergunningsvoorwaarden, voor de definitieve berging. Aan rato van 300.000 TDS/jaar gaat het hier om een jaarlijkse kostprijs van 340 tot 530 miljoen frank.

Op de zesde vraag antwoordt de minister dat er in eerste instantie wordt gedacht aan een totaal te saneren hoeveelheid slib van 5,5 miljoen TDS gespreid over 20 jaar. Een monitoringsprogramma zal echter moeten uitwijzen of deze hoeveelheid niet kan aangepast worden, zodat een kleinere hoeveelheid kan volstaan. Dit zal afhangen van de evolutie van de kwaliteit van het slib. De tot nog toe gedane inspanning, namelijk de berging van 1,65 miljoen TDS, heeft reeds een merkbare positieve invloed.

Wat betreft de achtste vraag geeft de minister toe dat de baggering een perpetuum mobile dreigt te worden als de waterkwaliteit niet verbetert. De Vlaamse Gemeenschap heeft echter een groots opgezet programma voor waterkwaliteitsverbetering lopen. Dit moet na verloop van tijd resulteren in zuiver slib, waardoor de slibproblematiek van de Beneden-Zeeschelde grotendeels opgelost is. Verder dienen de nodige initiatieven genomen te worden om de slibproductie op de bovenloop van de rivieren te reduceren. Tenslotte maakt de minister de vraagsteller erop attent dat hogergenoemde antwoorden gelden voor de Beneden-Zeeschelde. De haven van Antwerpen achter de sluizen heeft een soortgelijk probleem, dat door de minister evenwel niet werd behandeld.

3. Replieken

De vraagsteller haakt nog even in op het gegeven dat het slib kan worden geborgen in cellen van de Waaslandhaven, meer bepaald in het ongebruikte Doeldok. De spreker vraagt of dit de ombouw van het Doeldok niet zal bemoeilijken. De minister antwoordt dat dit wellicht niet het geval zal zijn, aangezien de cellen in het midden van het dok zullen worden ingebouwd. Momenteel ligt dit dossier echter nog ter studie.

– Het incident is gesloten.

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van maandag 8 juli 1996

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

- Vraag om uitleg van mevrouw Ria Van Den Heuvel tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de verplaatsing van de GOS-maatschappijen uit Beek naar de luchthaven van Oostende omwille van milieuhinder

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De vraagsteller haalt om te beginnen het antwoord van de minister aan op een vraag om uitleg van de heer Didier Ramoudt over de geluidshinder rond de luchthaven van Oostende (Handelingen 1995-1996, Nr. 25, p.1305). Ze wijst erop dat de mobiele geluidsmeeetpost die de minister toen in het vooruitzicht stelde er nog altijd niet is. Het is evenwel naar aanleiding van een aantal nieuwe feiten dat ze dit probleem opnieuw te berde wil brengen in de commissie. Veertig vliegtuigmaatschappijen, vooral uit de GOS-landen, hebben immers besloten om de regionale luchthaven van Beek in Nederland in groep te verlaten. Aan de basis van dat vertrek ligt de discussie over de milieuhinder die door Antonov- en Ijoesjin-toestellen wordt veroorzaakt. Dit is precies dezelfde hinder die op de luchthaven van Mariakerke-Oostende wordt waargenomen. Zes van de veertig vliegtuigmaatschappijen besloten om hun trafiek naar Oostende over te brengen.

Wat op milieugebied niet mag in Beek, mag blijkbaar wel in Oostende. De startbaan van Oostende is 500 meter langer dan die van Beek. Men streeft in Oostende echter naar een verlenging met nog eens 500 meter, omdat de landingshoek de geluidshinder bepaalt. Anderzijds wil men in Oostende de nachtvluchten groeperen tijdens een korte tijdspanne, om op die manier de hinder te beperken. Volgens de vraagsteller zal dit in Oostende tot gevolg hebben dat er én nog meer dakpannen zullen afgerukt worden, én nog meer kerosinedampen de huizen zullen binnendringen. Nederland exporteert zijn milieu-probleem op die wijze ongewild naar Vlaanderen. Nochtans, zo weet de vraagsteller, groeit de onvrede in Oostende met de dag. Nu al werden

800 bezwaarschriften over de aanleg van de tweede landingsbaan ingediend.

Wat dit probleem betreft had de vraagsteller van de minister graag het volgende vernomen : (1) Welke zijn de verschillen inzake milieuhinder tussen Oostende en Beek ? Zijn de normen gelijk ? (2) Heeft de minister alle voorzorgsmaatregelen genomen om de veiligheid, de nachtrust en de luchtkwaliteit van de inwoners in Stene 100% te waarborgen en, zo ja, welke ? (3) Is de minister bereid de volle verantwoordelijkheid voor de mogelijke slachtoffers in de toekomst op zich te nemen, en op welke wijze ? Of schuift de minister deze hete aardappel liever door naar het federale niveau ? (4) Meent de minister dat de huidige escalatie van milieuhinder bijdraagt tot een duurzame en kwalitatief hoogstaande ontwikkeling van de regio, en een substantiële bijdrage levert tot de oplossing van de grote werkloosheid in Oostende en, zo ja, op welke wijze ?

2. Antwoord van de minister

De minister antwoordt dat de beslissing om het vrachtvervoer van voornamelijk sigaretten naar de GOS-landen van de luchthaven Maastricht opnieuw over te brengen naar de luchthaven van Oostende genomen werd om louter bedrijfseconomische redenen. De broker-consolidatiemaatschappij die de bevrachting van deze trafieken verzorgt, en hiervoor een beroep doet op verschillende luchtvaartmaatschappijen, heeft de luchthaven van Oostende uitgekozen om van daar uit de distributie te organiseren. Het betreft hier in hoofdzaak goederen die in de haven van Antwerpen worden gelost en vervolgens over de weg naar Oostende worden gebracht om van daar uit naar verschillende bestemmingen in het GOS te worden overgevlogen. Het gaat om een trafiek van een à twee vluchten per dag.

Bij de keuze van de luchthaven Oostende hebben volgens de minister zowel de know-how en de snelheid inzake vrachtbehandeling, de goede bereikbaarheid over de weg als de concurrentiële afhandelings- en brandstofprijzen en luchthavenvergoedingen een rol gespeeld. De overplaatsing van de activiteit naar de luchthaven Oostende houdt eveneens verband met de beperkingen als gevolg van de startbaanlengte te Maastricht. De startbaan die op deze luchthaven kan gebruikt worden is 2.500 meter lang, tegenover 3.200 meter te Oostende. In bepaalde weersomstandigheden laat deze startbaanlengte niet toe om met het maximum toegelaten startgewicht te

vertrekken, hetgeen een nadelige weerslag kan hebben op de rendabiliteit van de operaties. De minister beklemtoont dat de luchthaven van Maastricht niet de bedoeling had het gebruik van IL-76 toestellen te verbieden. Deze vliegtuigen doen trouwens nog steeds deze luchthaven aan.

Er zijn volgens de minister geen redenen om voor deze trafiek andere voorzorgsmaatregelen te treffen dan deze welke nu reeds voor de luchthaven van Oostende van kracht zijn. De minister betwist ook dat deze trafiek, in de context van het geheel van de luchthavenactiviteiten, een

escalatie van de milieuhinder zal veroorzaken. Tenslotte stelt de minister dat het helemaal niet de bedoeling is om de startbaan van de luchthaven van Oostende nogmaals met 500 meter te verlengen. Deze investering wordt ook door niemand gevraagd, aangezien de startbaan nu reeds geschikt is om alle vliegtuigtypes te verwerken. Wel zal de rolbaan naar het bedrijvenpark van de luchthaven nog worden verlengd. Op deze rolbaan kunnen echter geen vliegtuigen landen of opstijgen, zo besluit de minister.

– *Het incident is gesloten.*

VRAAG OM UITLEG (Regl. art. 23)

Commissie voor Ruimtelijke Ordening, Openbare Werken en Vervoer

Vergadering van maandag 8 juli 1996

Vaste verslaggever : de heer Jan Penris, secretaris van de commissie

– Vraag om uitleg van mevrouw Ria Van Den Heuvel tot de heer Eddy Baldewijns, Vlaams minister van Openbare Werken, Vervoer en Ruimtelijke Ordening, over de mogelijke verlenging van de startbaan van de luchthaven van Deurne

1. Uiteenzetting door de vraagsteller

De aanleiding tot de vraag is een uitspraak van de heer Luc Martens, Vlaams minister van Cultuur, Gezin en Welzijn, tijdens een werkbezoek aan Fort III. Vooraleer een beslissing te nemen over een eventuele klassering wilde de minister zich ter plaatse van de toestand vergewissen. Alhoewel hij zich over het algemeen eerder op de vlakte hield, legde de minister volgens de vraagsteller volgende verklaring af : '...een uitbreiding van de luchthaven hoeft niet onverzoenbaar te zijn met de klassering van het Fort. Een bescherming mag een eventuele uitbreiding van de luchthaven niet in de weg staan...'

In haar septemberverklaring van 1995 heeft de regering nochtans verklaard dat er geen verlenging van de startbaan in Deurne komt omwille van economische en ecologische argumenten, zo stelt de spreker. De geciteerde uitlatingen van minister Martens zorgen evenwel voor onduide-

lijkheid, en daarom had de vraagsteller graag een antwoord gekregen op volgende vragen : (1) Blijft de minister bij zijn standpunt en bij de officiële regeringsverklaring ? (2) Kan de minister 'ja' antwoorden op volgende stelling : 'In geen geval, ook niet wanneer de luchthaven zou worden overgenomen en door privé-partners zou worden uitgebaat, komt er een wijziging van het huidige gewestplan, en/of een verlenging van de startbaan ?

2. Antwoord van de minister

De minister meldt dat er tot op heden geen enkel nieuw element in dit dossier aanwezig is dat er de Vlaamse regering toe zou kunnen bewegen om haar standpunt te herzien. Met betrekking tot de tweede vraag verwijst de minister naar het officiële standpunt van de Vlaamse regering dat de startbaan niet zal worden verlengd. Bijgevolg zijn er volgens de minister geen plannen om de gewestplannen in deze zin aan te passen.

3. Replieken

De vraagsteller maakt van de gelegenheid gebruik om te vragen welke timing er is voorzien voor de eventuele privatisering van de luchthaven van Deurne. De minister kan nog geen timing vooropstellen, maar deelt mee dat er een onderzoek is gebeurd, waarvan de conclusies eerst aan de Vlaamse regering zullen worden voorgelegd.

– Het incident is gesloten.